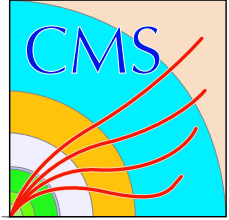

Poszukiwanie bozonów Higgsa w kanale
 $A/H \rightarrow \tau\tau \rightarrow \mu + \text{hadrony} + X$ detektorze
CMS

Artur Kalinowski

Instytut Fizyki Doświadczalnej, Uniwersytet Warszawski

31 Marca 2006

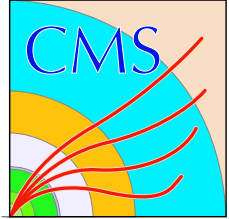

Plan

1. Motywacja fizyczna
2. Procesy tła
3. Detektor CMS
4. Selekcja przypadków: tryger i “offline”
5. Optymalizacja wartości cięć
6. Przewidywany obszar odkrycia

Sektor Higgsa w MSSM. Masy

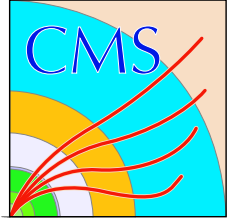
Sektor Higgsa w Minimalnym Supersymetrycznym rozszerzeniu Modelu Standardowego (MSSM) zawiera pięć bozonów:

- jeden neutralny o $CP=-1$: A
- dwa neutralne o $CP=+1$: lżejszy h i cięższy H :

$$m_{H,h}^2 = \frac{1}{2}(m_A^2 + m_Z^2 \pm \sqrt{(m_A^2 + m_Z^2)^2 - 4m_Z^2 m_A^2 \cos^2(2\beta)})$$

- i dwa naładowane: $H^\pm$: $m_{H^\pm}^2 = m_A^2 + m_W^2$

$$\tan(\beta) = \frac{v_u}{v_d}$$

Sektor Higgsa w MSSM. Masy

Sektor Higgsa w Minimalnym Supersymetrycznym rozszerzeniu Modelu Standardowego (MSSM) zawiera pięć bozonów:

- jeden neutralny o $CP=-1$: A
- dwa neutralne o $CP=+1$: lżejszy h i cięższy H :

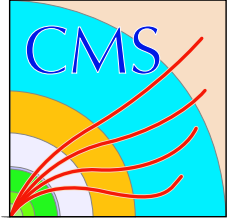
$$m_{H,h}^2 = \frac{1}{2}(m_A^2 + m_Z^2 \pm \sqrt{(m_A^2 + m_Z^2)^2 - 4m_Z^2 m_A^2 \cos^2(2\beta)})$$

$$m_A \gg m_Z: m_h^2 = m_Z^2 \cos^2(2\beta)$$

$$m_H^2 = m_A^2 + m_Z^2 \sin^2(2\beta)$$

- i dwa naładowane: $H^\pm$: $m_{H^\pm}^2 = m_A^2 + m_W^2$

$$\tan(\beta) = \frac{v_u}{v_d}$$

Sektor Higgsa w MSSM. Masy

Sektor Higgsa w Minimalnym Supersymetrycznym rozszerzeniu Modelu Standardowego (MSSM) zawiera pięć bozonów:

- jeden neutralny o $CP=-1$: A
- dwa neutralne o $CP=+1$: lżejszy h i cięższy H :

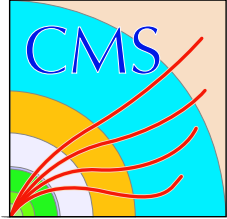
$$m_{H,h}^2 = \frac{1}{2}(m_A^2 + m_Z^2 \pm \sqrt{(m_A^2 + m_Z^2)^2 - 4m_Z^2 m_A^2 \cos^2(2\beta)})$$

$$m_A \gg m_Z: m_h^2 = m_Z^2 \cos^2(2\beta) + \frac{3g^2 m_t^4}{8\pi^2 m_W^2} \cdot \left[\ln\left(\frac{M_{\tilde{t}}}{m_t}\right) \right],$$

$$m_H^2 = m_A^2 + m_Z^2 \sin^2(2\beta)$$

- i dwa naładowane: $H^\pm$: $m_{H^\pm}^2 = m_A^2 + m_W^2$

$$\tan(\beta) = \frac{v_u}{v_d}$$

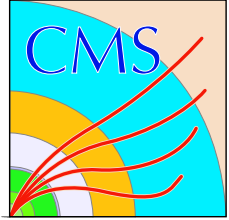

Sektor Higgsa w MSSM. Sprzężenia.

Dla $m_A \geq 150 \text{ GeV}/c^2$ i $\tan(\beta) \geq 10$ (tzw. “decoupling limit”) Sprzężenia do fermionów mają postać (po podzieleniu przez $g_{\text{SM}} = g \frac{m_f}{2m_W}$):

$$\text{lekki skalar: } hb\bar{b} \text{ (lub } h\tau^+\tau^-) \simeq 1 \quad ht\bar{t} \simeq 1$$

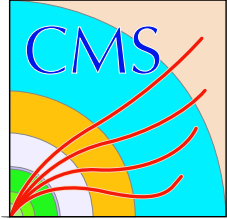
Sektor Higgsa w MSSM. Sprzężenia.

Dla $m_A \geq 150 \text{ GeV}/c^2$ i $\tan(\beta) \geq 10$ (tzw. “decoupling limit”) Sprzężenia do fermionów mają postać (po podzieleniu przez $g_{\text{SM}} = g \frac{m_f}{2m_W}$):

$$\text{lekki skalar: } hb\bar{b} \text{ (lub } h\tau^+\tau^-) \simeq 1 \quad ht\bar{t} \simeq 1$$

$$\text{ciężki skalar: } Hb\bar{b} \text{ (lub } H\tau^+\tau^-) \simeq \tan\beta \quad Ht\bar{t} \simeq \cot\beta$$

Sektor Higgsa w MSSM. Sprzężenia.

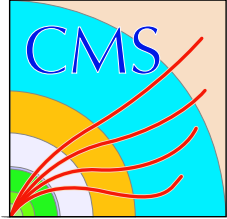
Dla $m_A \geq 150 \text{ GeV}/c^2$ i $\tan(\beta) \geq 10$ (tzw. “decoupling limit”) Sprzężenia do fermionów mają postać (po podzieleniu przez $g_{\text{SM}} = g \frac{m_f}{2m_W}$):

$$\text{lekki skalar: } hb\bar{b} \text{ (lub } h\tau^+\tau^-) \simeq 1 \quad ht\bar{t} \simeq 1$$

$$\text{ciężki skalar: } Hb\bar{b} \text{ (lub } H\tau^+\tau^-) \simeq \tan\beta \quad Ht\bar{t} \simeq \cot\beta$$

$$\text{pseudoskalar: } Ab\bar{b} \text{ (lub } A\tau^+\tau^-) \simeq \gamma_5 \tan\beta \quad At\bar{t} \simeq \gamma_5 \cot\beta$$

Parametry MSSM. Scenariusz m_h^{max}

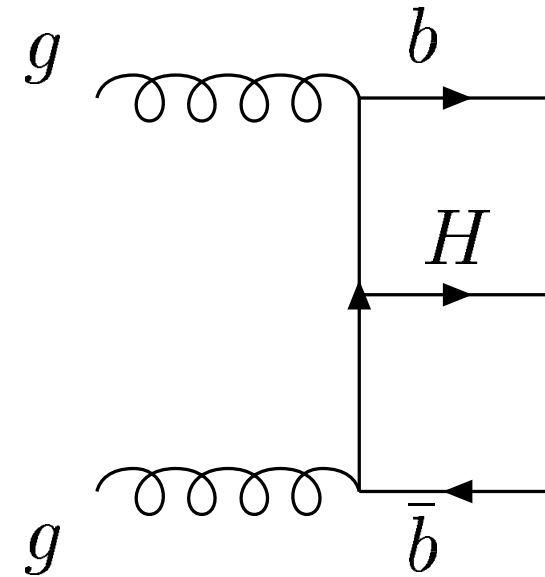
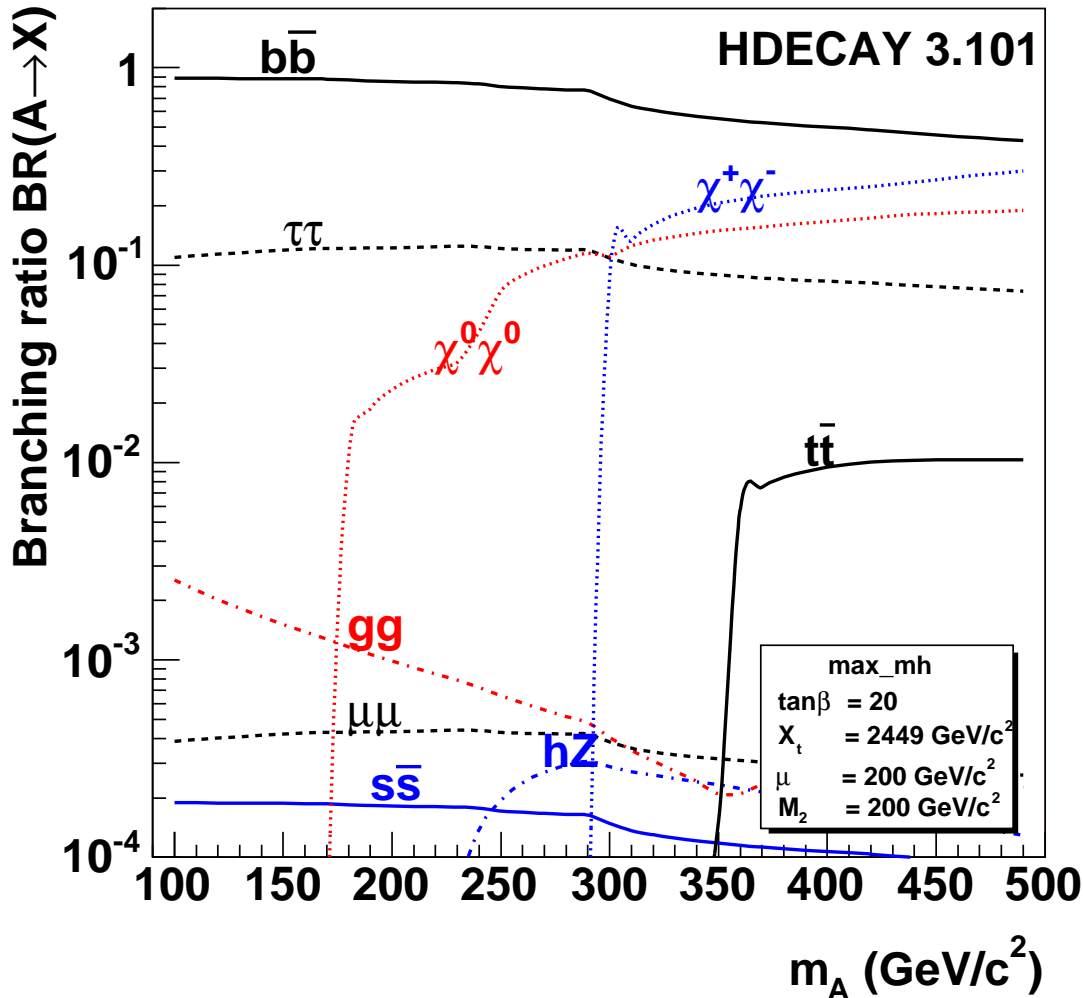

W ogólności MSSM ma ponad 100 parametrów. Przy założeniu **uniwersalności**: $\tilde{m}^2 = M_{SUSY}^2$ i **proporcjonalności**: (skalar)³ = $\mathbf{A} \cdot \mathbf{Y}$ pozostaje kilka parametrów.

W scenariuszu “max m_h ” przybierają one wartości (przy skali $\sim M_P$):

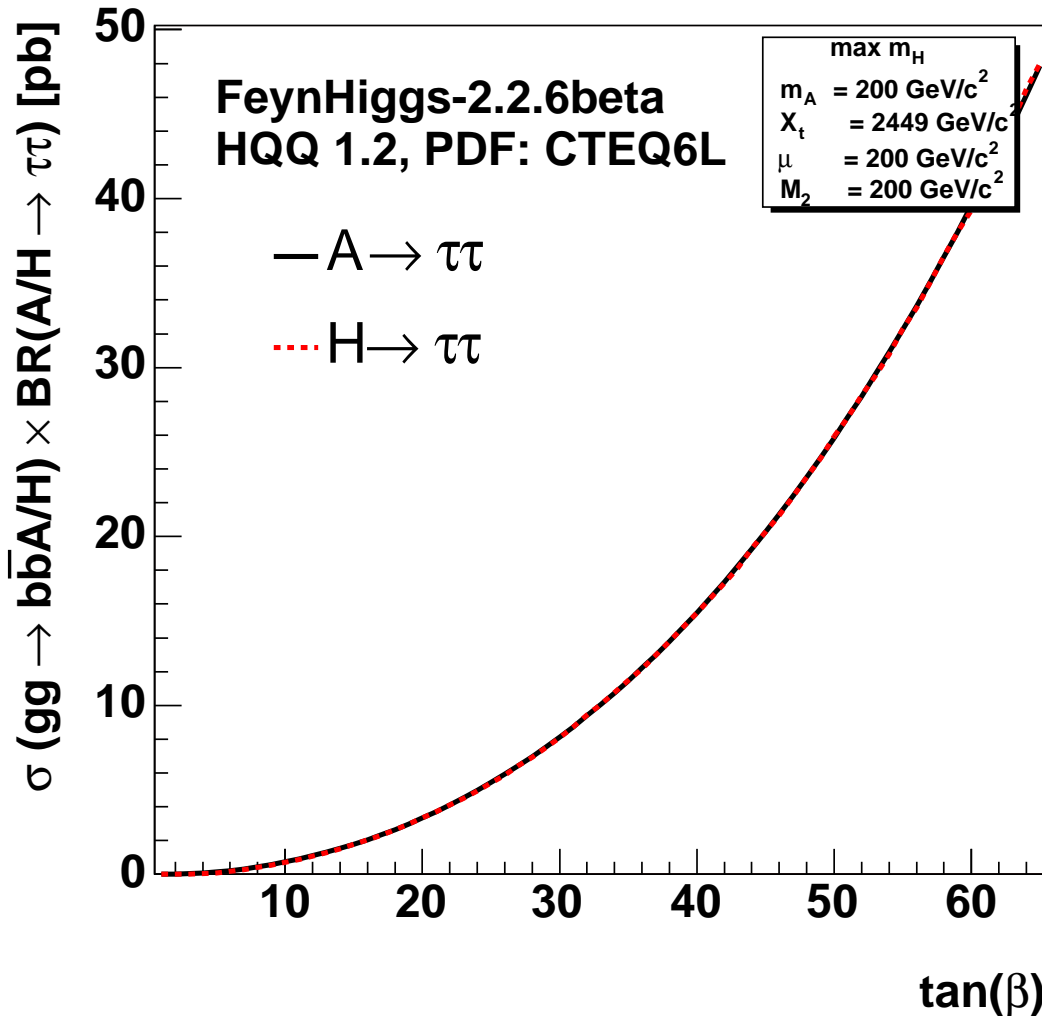
- $M_{SUSY} = 1000 \text{ GeV}/c^2$
- gaugino $SU(2)$: $M_2 = 200 \text{ GeV}/c^2$
- gaugino $SU(3)$: $M_3 = 800 \text{ GeV}/c^2$
- $\mu = 200 \text{ GeV}/c^2$
- $X_t (= A_t - \mu \cot \beta) = \sqrt{6} \cdot M_{SUSY}$
- m_A - wolny parametr
- $\tan(\beta)$ - wolny parametr

Dominujący mechanizm produkcji: stwarzony z kwarkami b:

Wybrany kanał rozpadu: leptony τ :

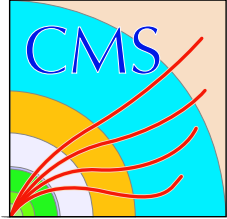
$$H \rightarrow \tau\tau$$

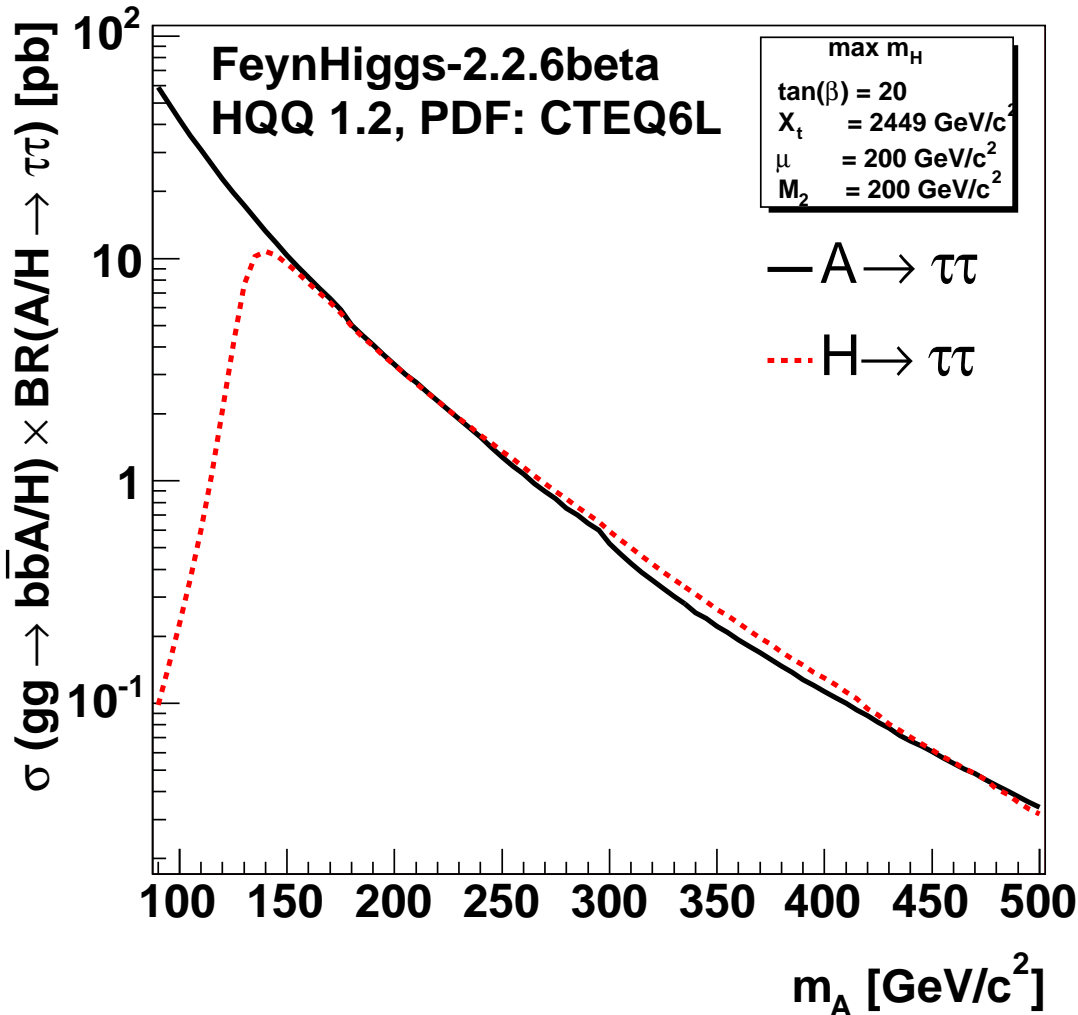
$$g_{Hb\bar{b}} \sim \tan(\beta)$$

$$\sigma_{Hb\bar{b}} \sim \tan^2(\beta)$$

Zliczanie przypadków $Hb\bar{b}$ może służyć do wyznaczenia $\tan(\beta)$.

Przekrój czynny

Dla $m_A = 200 \text{ GeV}/c^2$ i $\tan(\beta) = 20$:

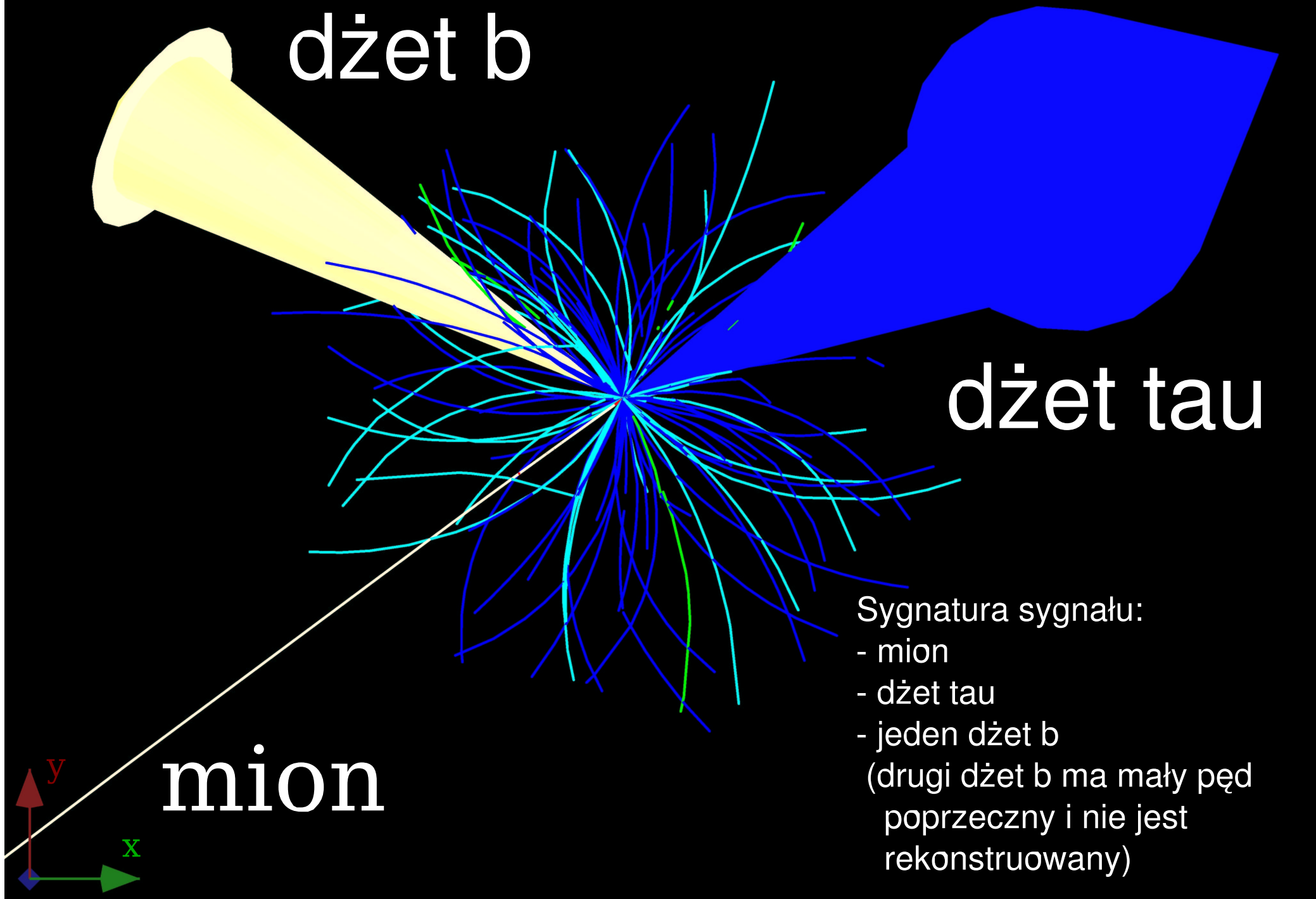
$$\sigma_{bbH} = 32 [\text{pb}]$$

$$BR(H \rightarrow \tau\tau) = 0.1$$

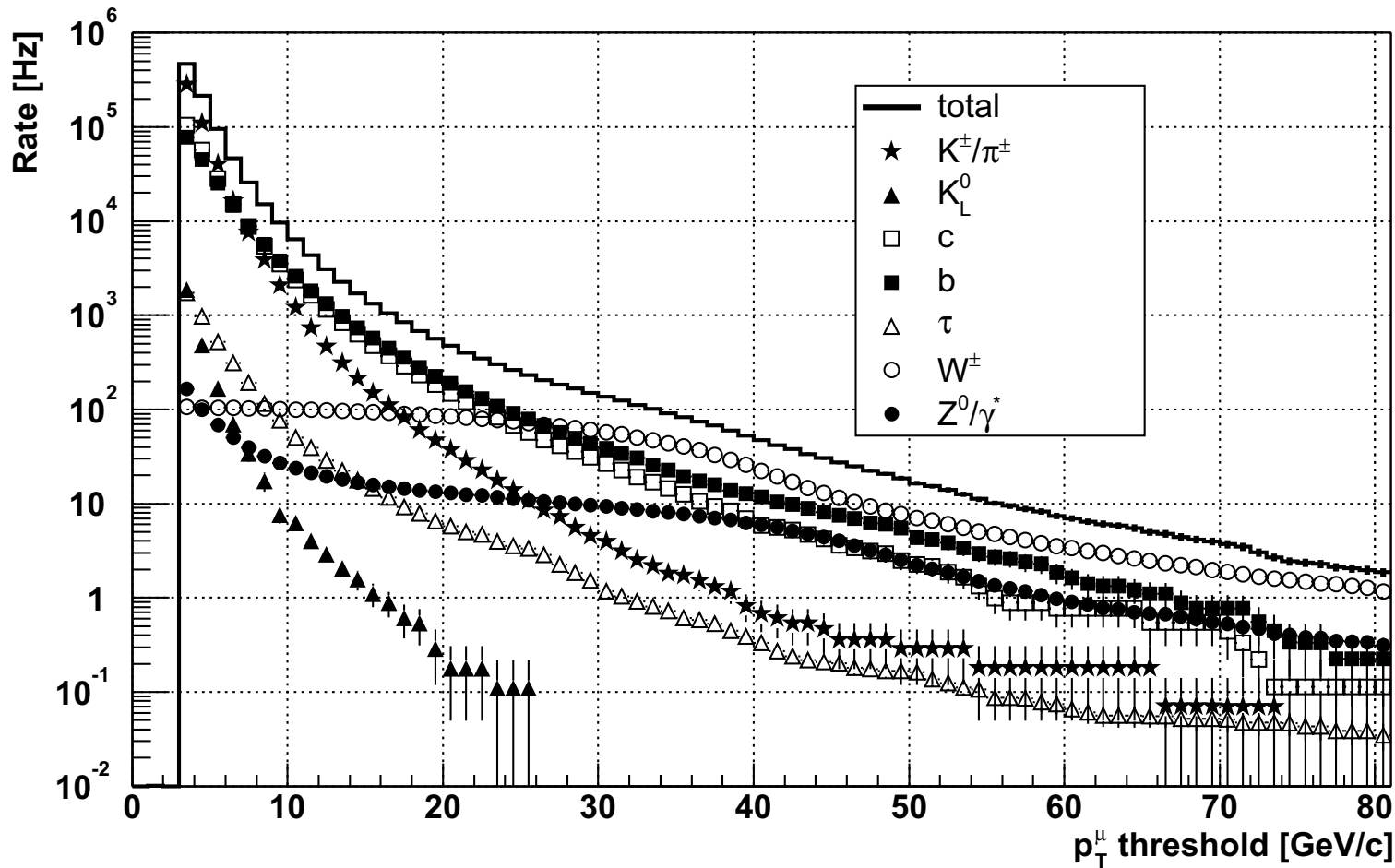
$$BR(\tau\tau \rightarrow \mu + h + \nu) = 0.22$$

Ponieważ A i H są prawie zdegenrowane dla $m_A \geq 150 \text{ GeV}/c^2$ rozważam je razem:

$$\sigma_{\text{signal}} = 1.4 [\text{pb}]$$

- Sygnatura sygnału:
- mion
  - dżet tau
  - jeden dżet b
(drugi dżet b ma mały pęd poprzeczny i nie jest rekonstruowany)

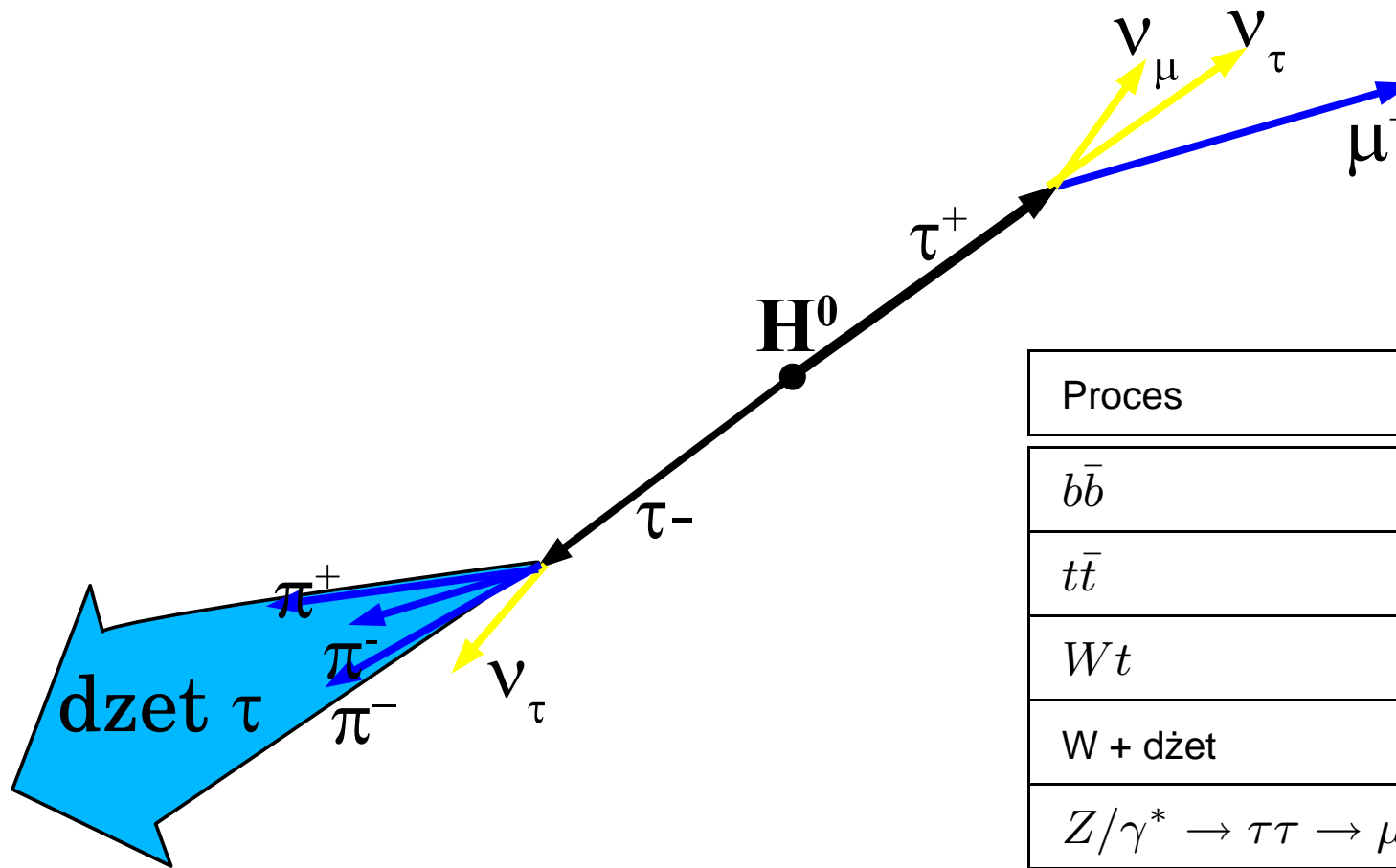

Stan końcowy zawiera jeden izolowany mion: dla progu $\sim 20 \text{ GeV}/c$ następujące procesy dają istotny wkład do częstości zliczeń:

- produkcja kwarków **b** i **c**
- produkcja bozonów **W**
- rozpady mezonów **K**, π
- produkcja bozonów **Z**

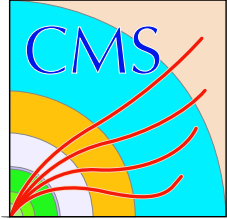
Figure 4: Inclusive integral rate of single muons from PYTHIA as a function of the muon p_T threshold for a luminosity of $10^{34} \text{ cm}^{-2} \text{ s}^{-1}$. The breakdown of the rate on each source of muons is shown.

$$\sigma_{sygnał} \sim 1 [pb]$$

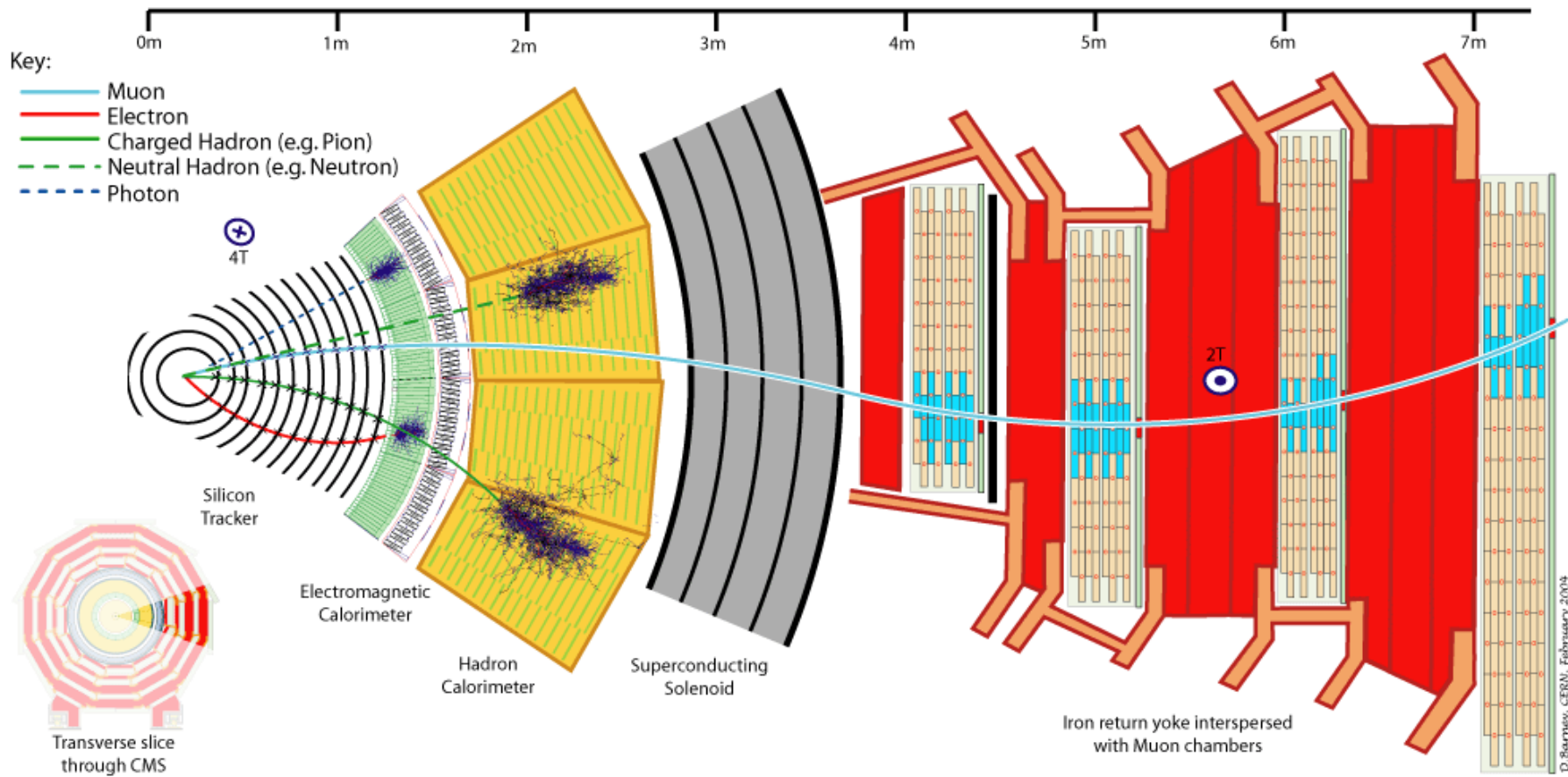

Oprócz mionu w stanie końcowym wymagana jest **obecność “dżetu τ ”**, oraz jednego dżetu oznaczonego jako **dżet b**.

Proces	Przekrój czynny [pb]
$b\bar{b}$	$5 \cdot 10^8$
$t\bar{t}$	830
Wt	62
W + dżet	$4 \cdot 10^4$
$Z/\gamma^* \rightarrow \tau\tau \rightarrow \mu + \tau_{jet}$	468
$b\bar{b}(Z/\gamma^* \rightarrow \tau\tau)$	27

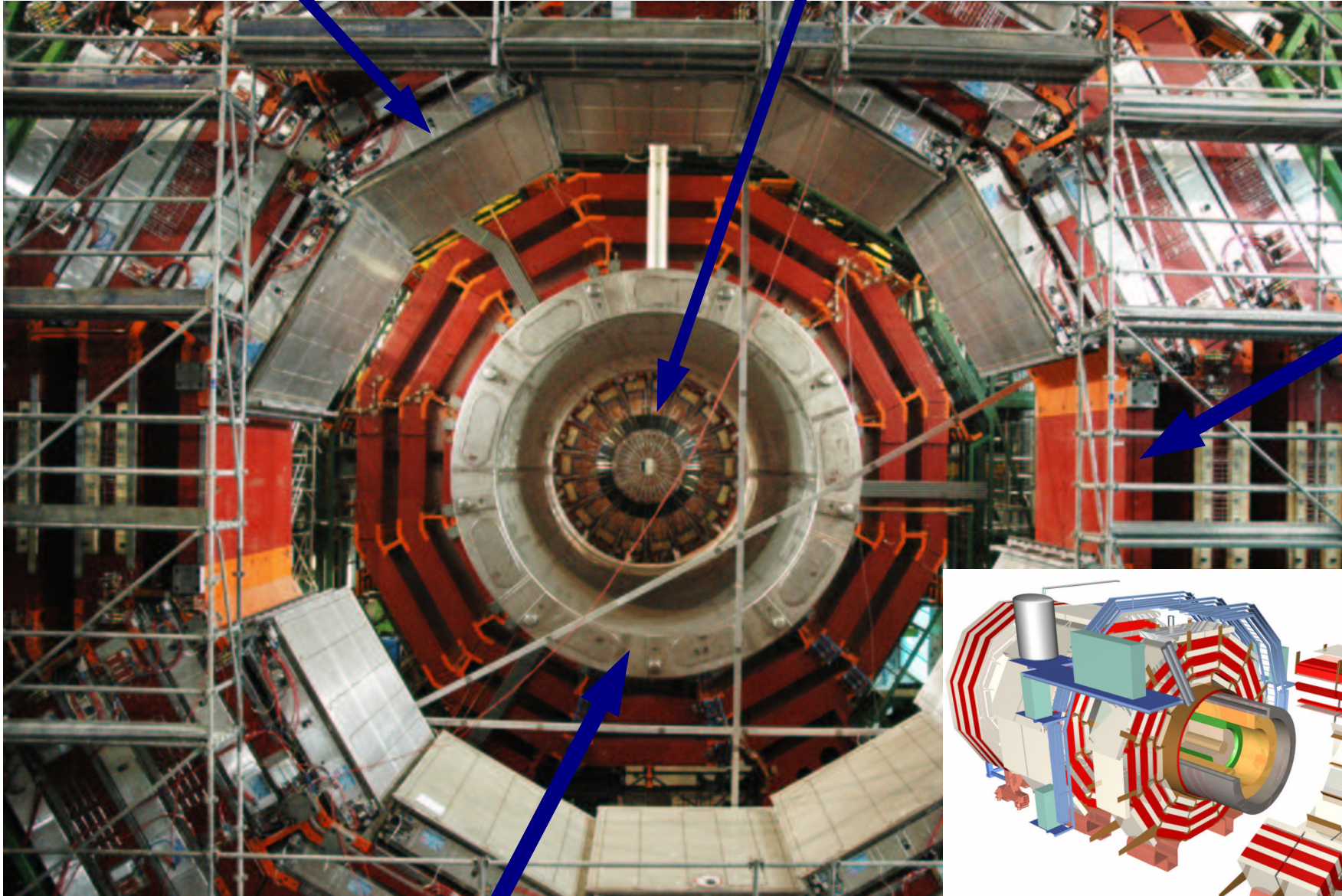
Eksperyment Compact Muon Solenoid (CMS)

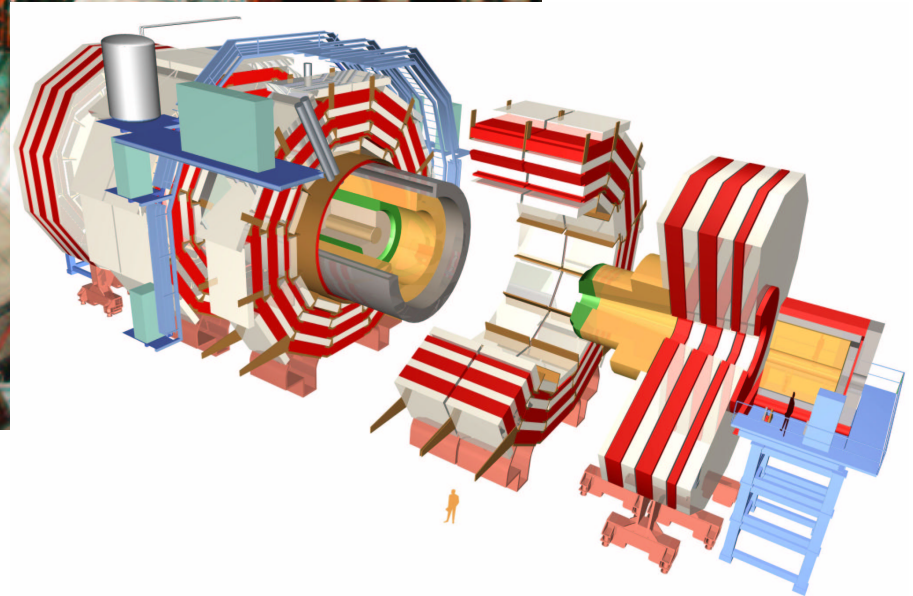
Komory mionowe

Kalorymetr hadronowy

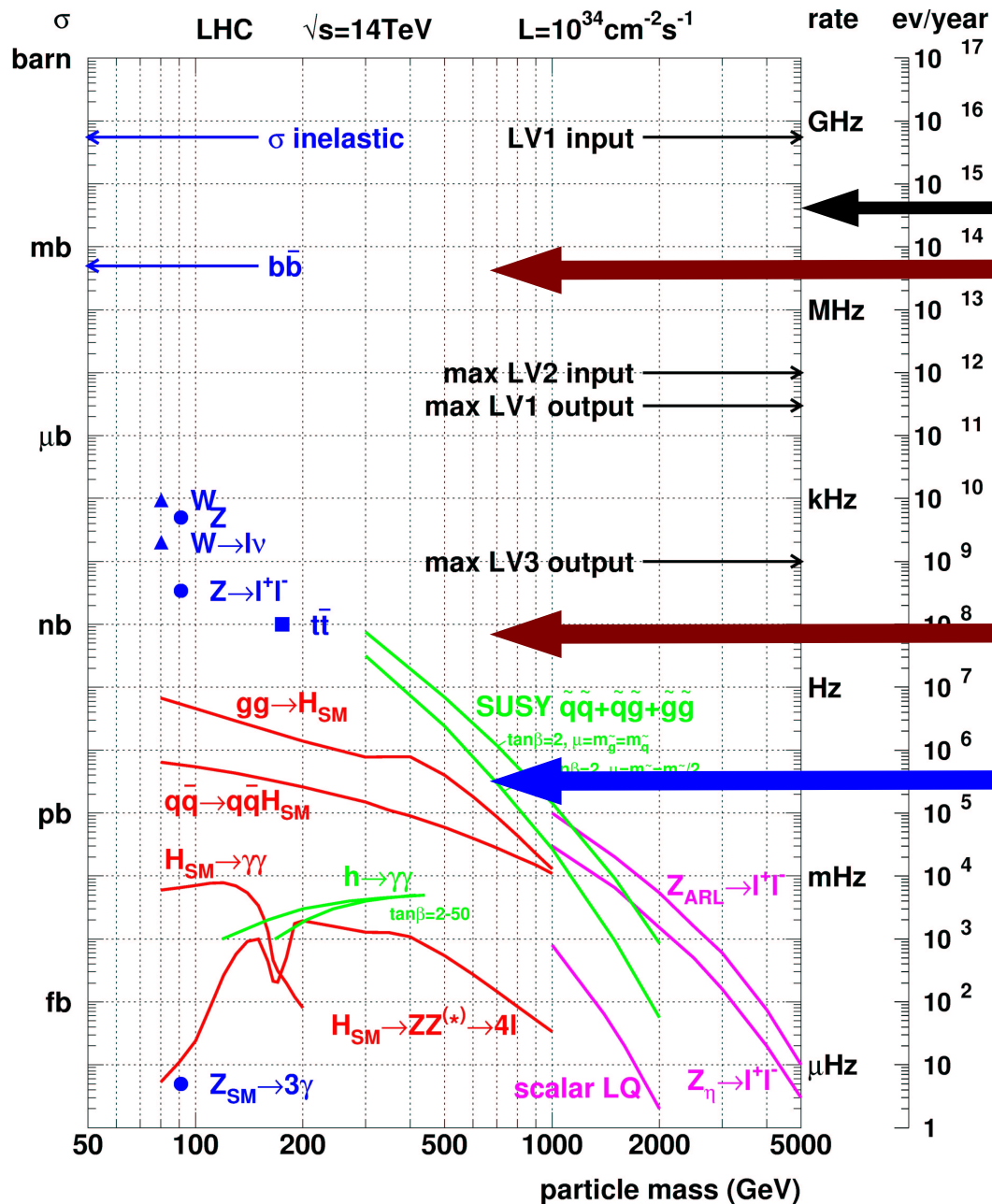

Jarzmo
magnesu

Cewka nadprzewodząca w
kriostacie

Selekcja na poziomie trygera

Częstość przecięć wiązek pp w LHC

tło

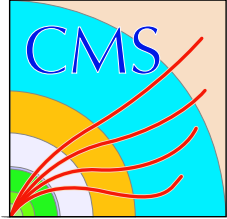
Obecnie dane można zapisywać z prędkością $\sim 100 \text{ MB/s}$. Przy założeniu rozmiaru przypadku $\sim 1 \text{ MB}$, daje to ograniczenie **100 Hz** na częstość przypadków jakie można zachować.

tło

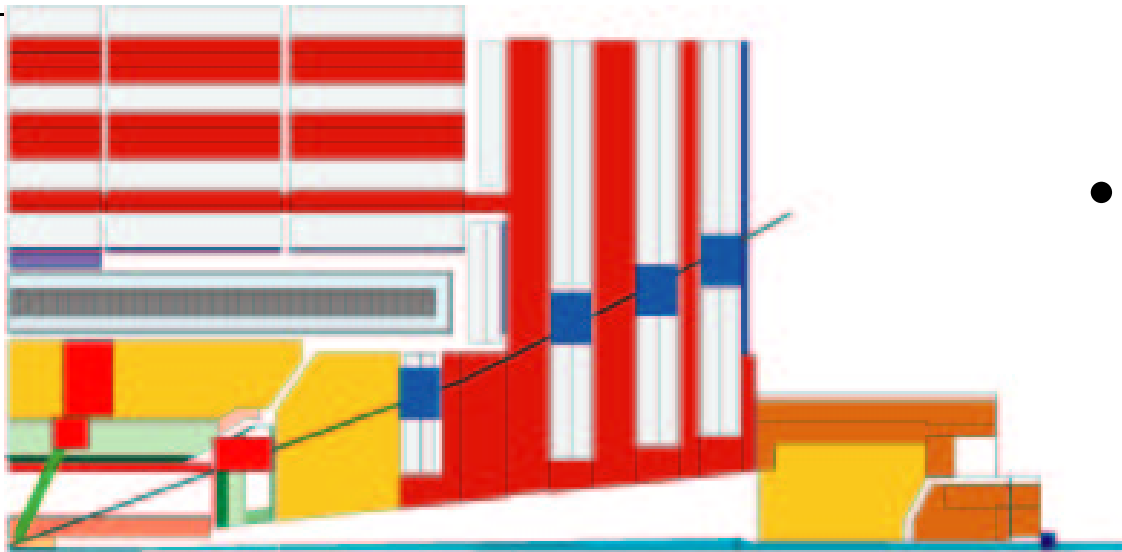
sygnał

Tryger detektora CMS redukuje częstość przypadków z 40 MHz do 100 Hz, czyli o **pięć rzędów wielkości**.

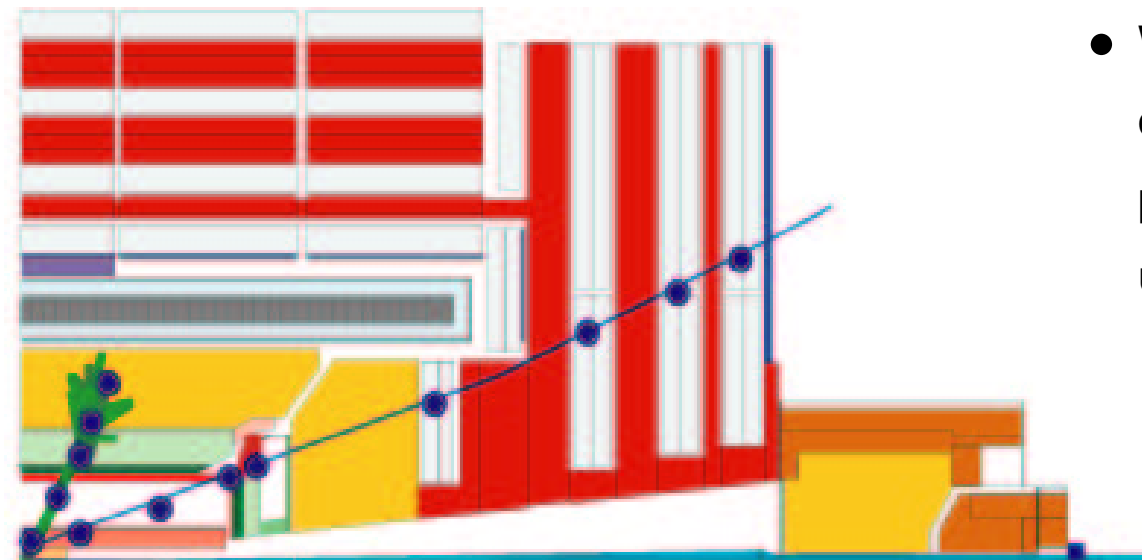
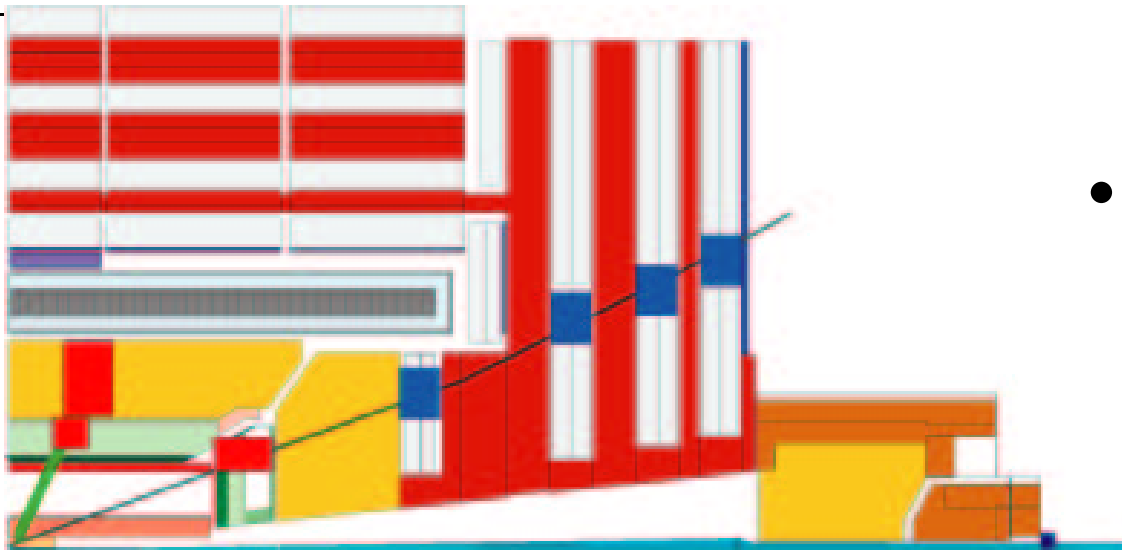

Tryger dla kanału $\mu + \tau_{jet}$

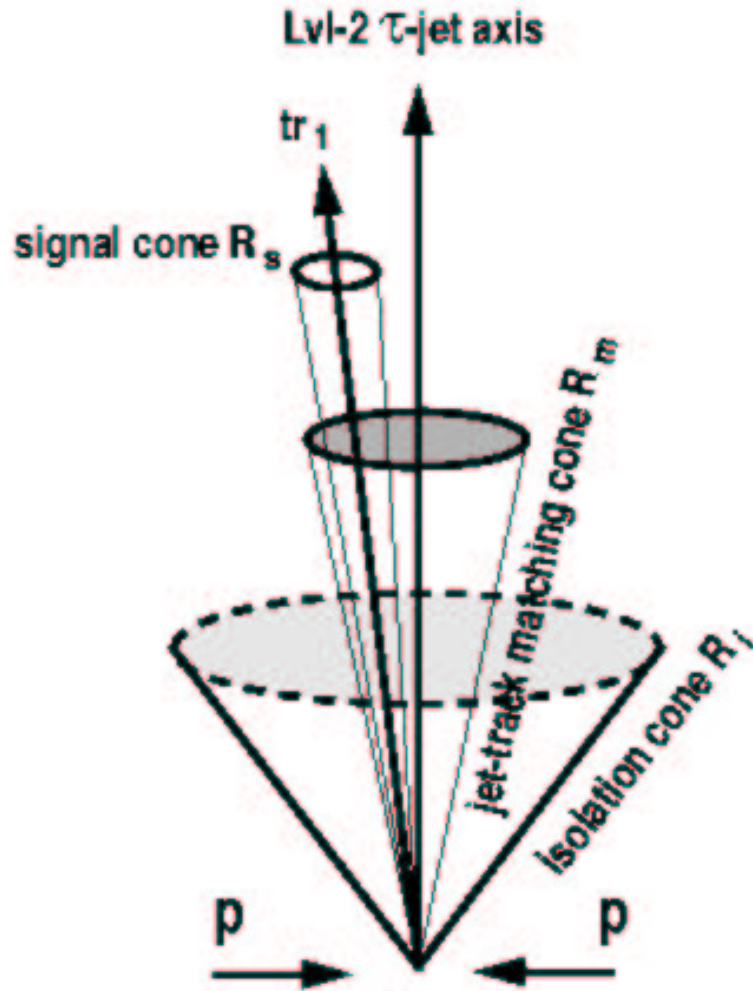

- Poziom 1 (realizowany przez dedykowane układy scalone. Grupa Warszawska konstruuje układ trygera mionowego oparty na komorach RPC):
  - **mion o $p_T > 14 \text{ GeV}/c$**

- Poziom 1 (realizowany przez dedykowane układy scalone. Grupa Warszawska konstruuje układ trygera mionowego oparty na komorach RPC):
  - **mion o $p_T > 14 \text{ GeV}/c$**
- Wyższe poziomy trygera (realizowane jako oprogramowanie działające na farmie komputerów typu PC. Grupa Warszawska bierze udział w definiowaniu trygera τ):
  - **izolowany mion o $p_T > 15 \text{ GeV}/c$**
  - **izolowany dżet τ o $E_T > 40 \text{ GeV}$**

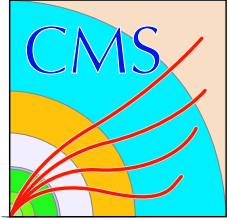
Selekcja na poziomie “offline”: izolacja dżetów τ

$$r = \sqrt{\Delta\varphi^2 + \Delta\eta^2}$$

1. Izolacja dżetu τ :

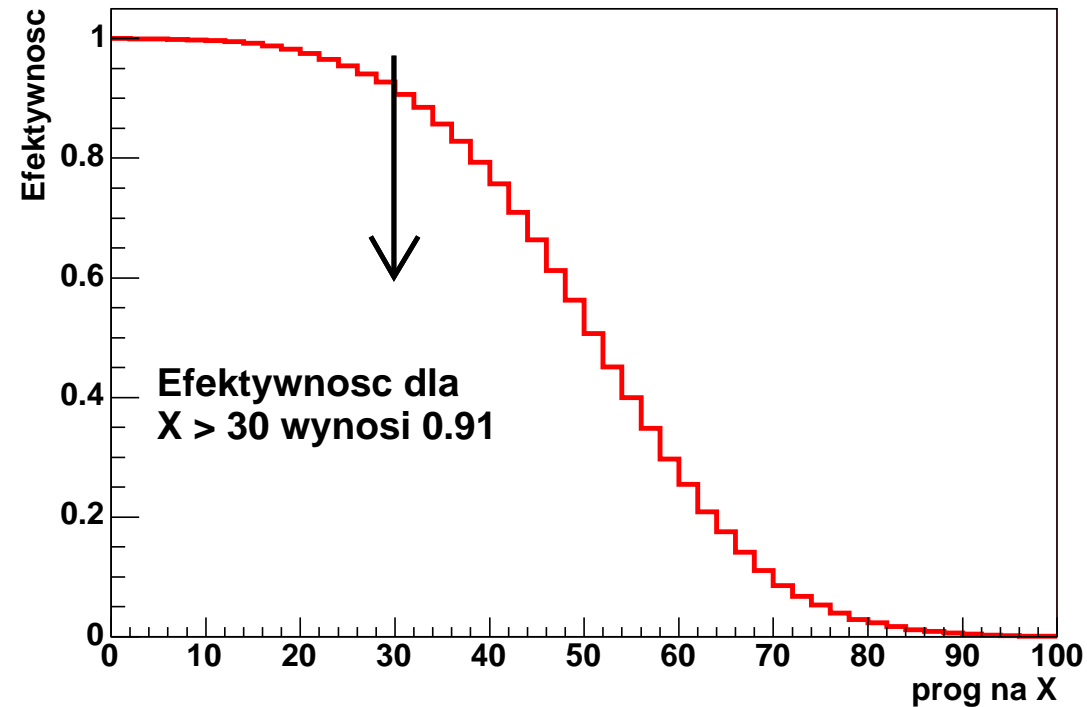
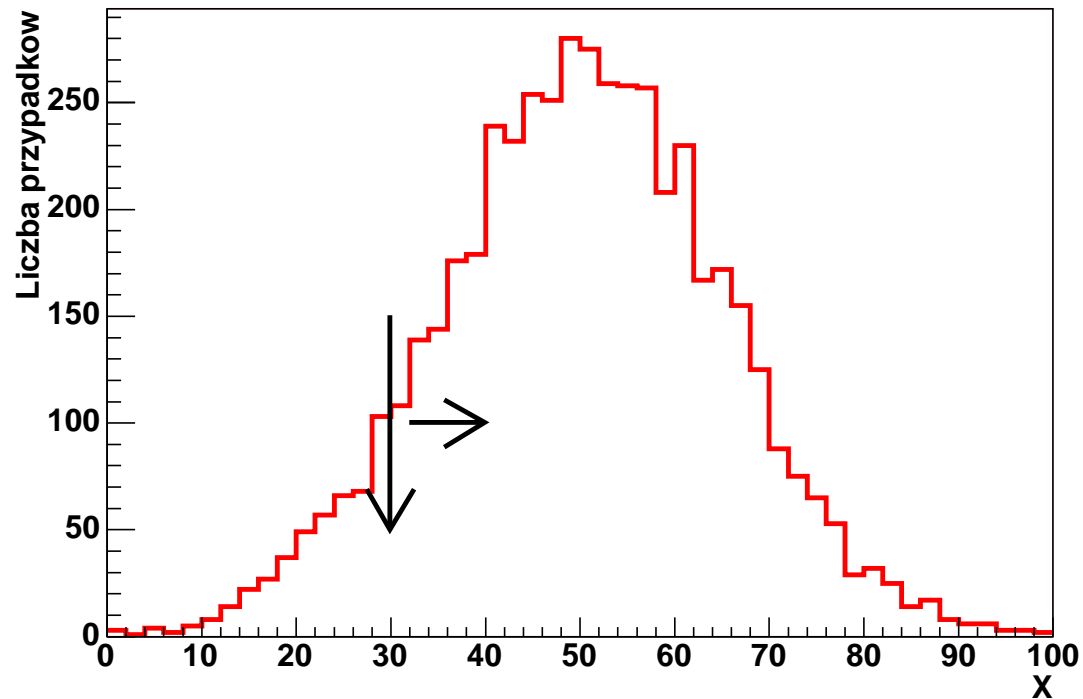
- **stożek dopasowania:** $R_m = 0.1$ - poszukujemy śladu o maksymalnym p_T (tzw. wiodący ślad) w okolicy osi dżetu
- **obszar izolacji:** (stożek izolacyjny $R_i = 0.35$) / (stożek sygnałowy $R_s = 0.07$) - stożek sygnałowy jest budowany wokół wiodącego śladu. W obszarze izolacyjnym nie może być śladów o $p_T > 1 \text{ GeV}/c$
- **w stożku sygnałowym** może być tylko jeden ($\tau^\pm \rightarrow \pi^\pm + n\pi^0 + \nu$) lub trzy ślady ($\tau^+ \rightarrow \pi^+ + \pi^+ + \pi^- + n\pi^0 + \nu$). Rozpady na więcej cząstek naładowanych stanowią tylko 0.1%.

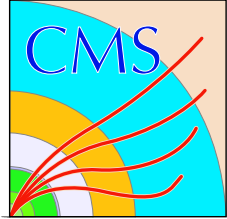

Scałkowane histogramy

Na następnych slajdach pokażę histogramy dla scałkowanych rozkładów,
konkretnie wykresy (1 - dystrybuanta):

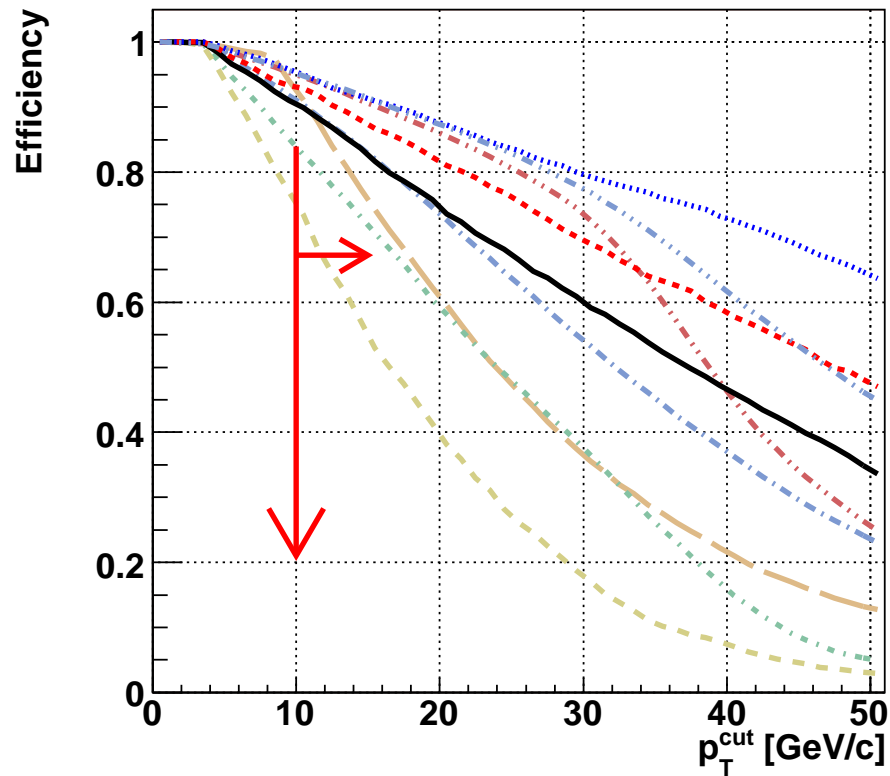

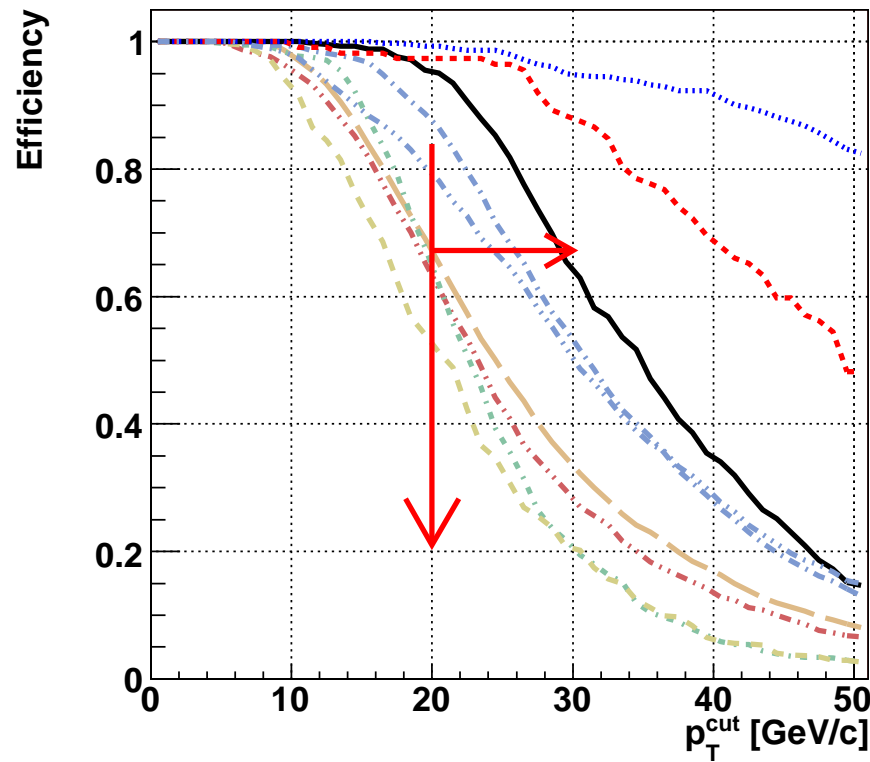
Selekcja na poziomie "offline": pęd wiodącego śladu

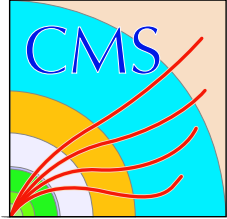
τ_{jet} leading track p_T cut for 1 prong events

τ_{jet} leading track p_T cut for 3 prong events

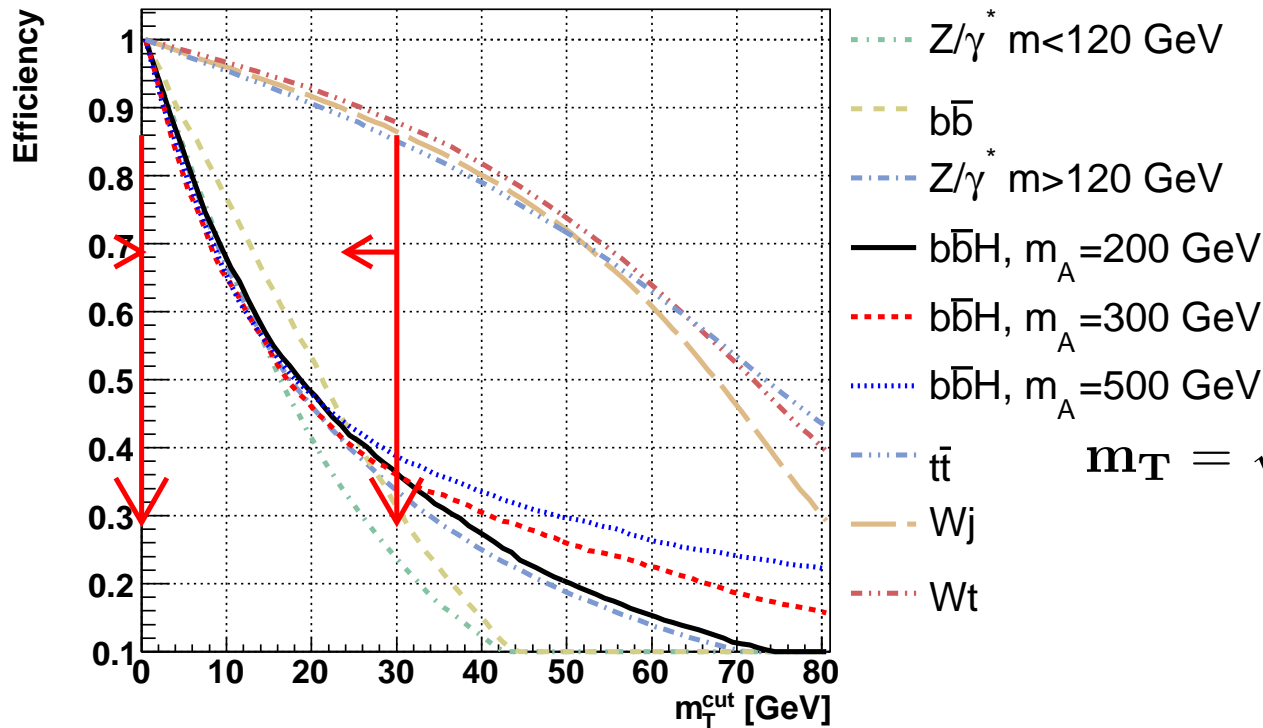
- ⋯ $b\bar{b}H, m_A = 500 \text{ GeV}$
- ⋯ $b\bar{b}H, m_A = 300 \text{ GeV}$
- $b\bar{b}H, m_A = 200 \text{ GeV}$
- - - $Z/\gamma^* m > 120 \text{ GeV}$
- ⋯ $t\bar{t}$
- - - Wj
- ⋯ $Z/\gamma^* m < 120 \text{ GeV}$
- - - Wt
- - - $b\bar{b}$

Selekcja na poziomie "offline": masa poprzeczna

Rec transverse mass of ($\mu \cancel{E}$) system

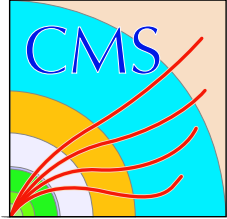
Masa poprzeczna układu (mion, brakująca energia) ma maksimum w okolicy m_W , dla przypadków w których mion i neutrino pochodzą z rozpadu W:

$$m_T = \sqrt{(\sum \mathbf{E}_T)^2 - (\sum \vec{p}_T)^2} \simeq (|\mathbf{E}_T| = |\mathbf{p}_T|)$$

$$\sqrt{2 \cdot p_T^\mu \cdot \cancel{E}_T - 2 \cdot \vec{p}_T^\mu \cdot \vec{\cancel{E}}_T} =$$

$$= \sqrt{2 \cdot p_T^\mu \cdot \cancel{E}_T (1 - \cos(\vec{p}_T^\mu, \vec{\cancel{E}}_T))}$$

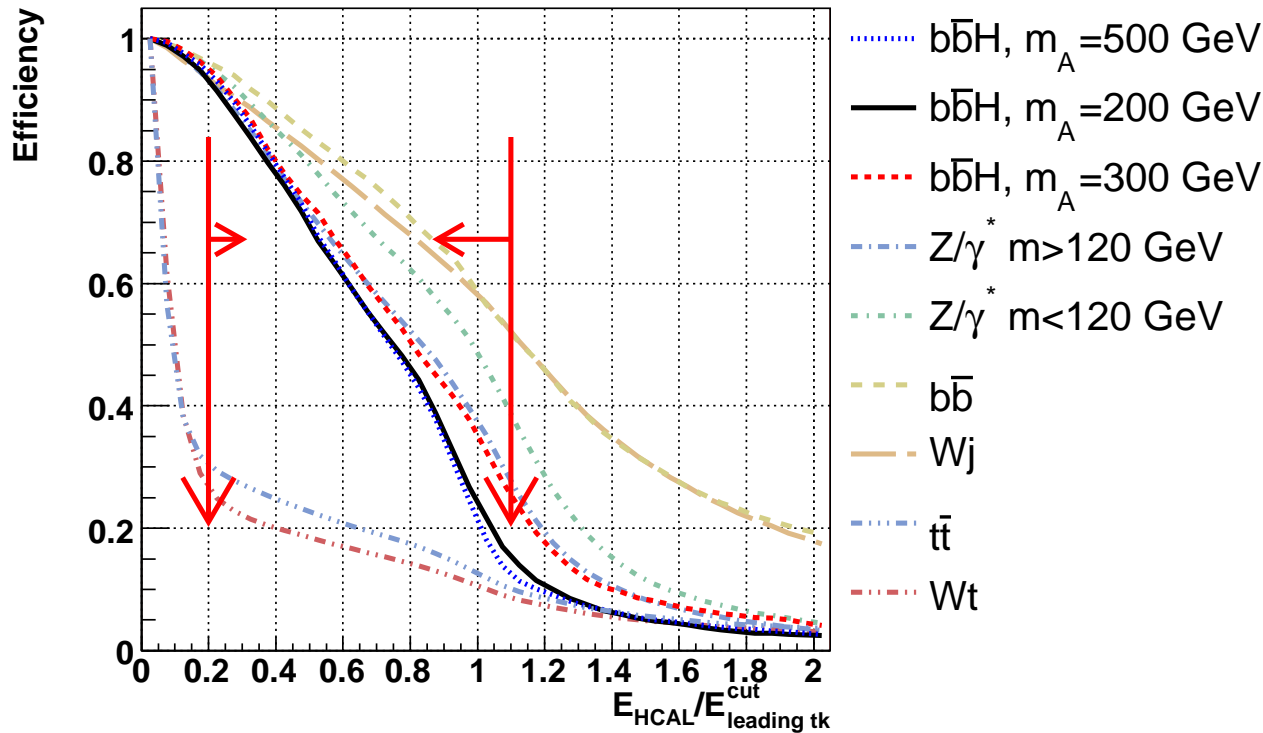

Selekcja na poziomie "offline": veto elektronowe

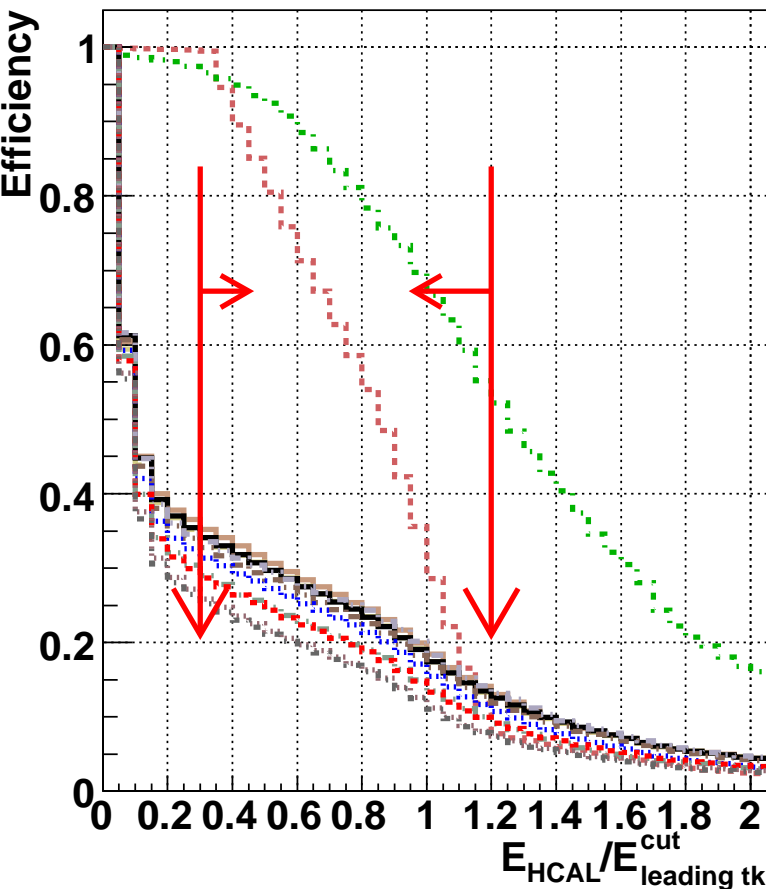

Jet hadronic energy vs leading track energy.

Pojedynczy, izolowany, **elektron ma bardzo podobną sygnaturę do dżetu τ** : jeden izolowany ślad, dający w kalorymetrze skolimowany depozyt. Przypadki $t\bar{t}$ i Wt stanowią bogate źródło elektronów. Elektrony są odrzucane na podstawie analizy stosunku energii dżetu zdeponowanej w HCAL do energii wiodącego śladu.

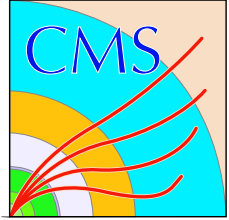
Jet hadronic energy vs leading track energy

Sample: $t\bar{t}$

- $0.3 < E_{\tau_{jet}}^{HCAL} / E_{\tau_{jet}}^{leading\ tk} < 1.2$
- 3 τ_{jet} signal tracks
- $E_v^{rec} > 0$
- offline τ_{jet} isolation
- $-0.997 < \cos(\Delta\phi) < -0.5$
- single b tag
- τ_{jet} leading tk. $p_T > 10$ GeV/c
- $m_T < 30$ GeV
- central jet veto
- τ_{jet} signal tk. number=1 or 3
- 1 τ_{jet} signal track
- $Q_\mu * Q_{\tau_{jet}} = -1$

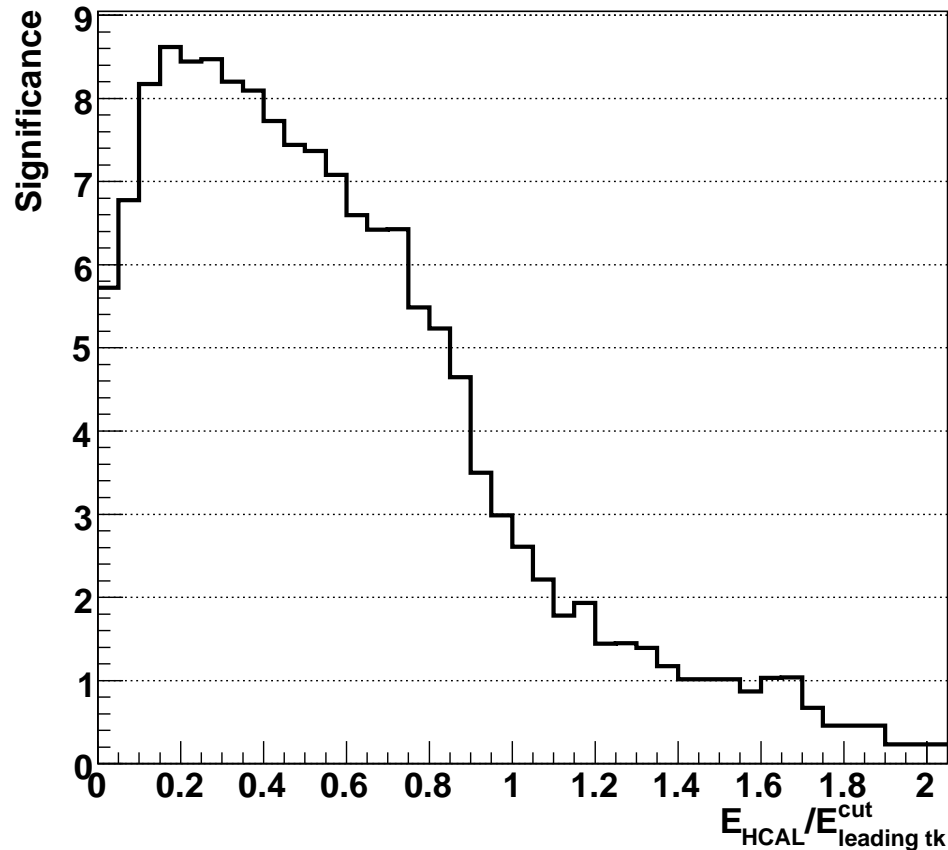
Ostateczny dobór wartości progów musi uwzględniać **korelacje między poszczególnymi zmiennymi** oraz zmianę względnego wkładu różnych procesów na kolejnych etapach selekcji.

Optimalizacja wartości progów

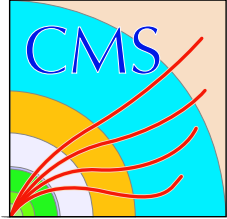
Jet hadronic energy vs leading track energy $m_A = 200 \text{ GeV}/c^2$

Optimalizacja progów polegała na poszukiwaniu maksimum znaczości:

$$S_{c12} = 2 \cdot (\sqrt{N_s + N_b} - \sqrt{N_b})$$

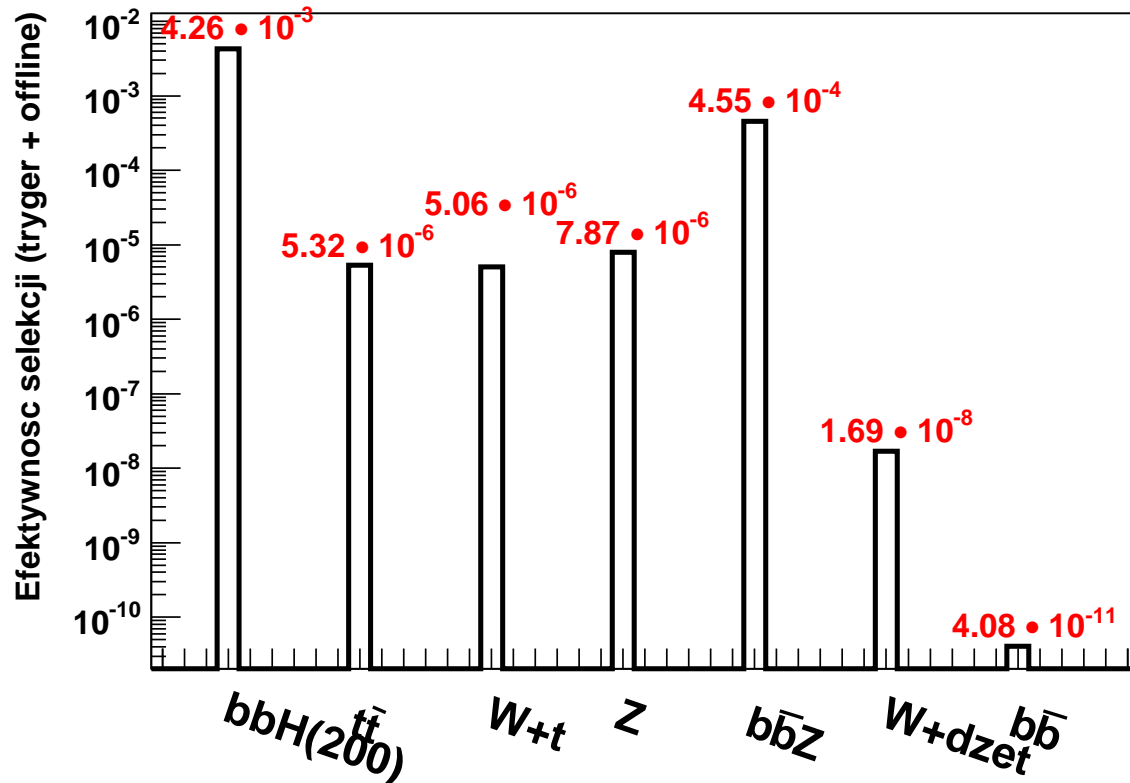
w funkcji wartości progu dla danej selekcji dla przypadków przechodzących wszystkie pozostałe selekcje, włączając okno masowe.

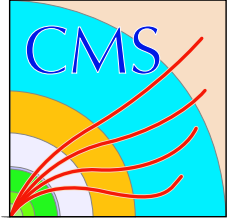

Selekcja na poziomie "offline": podsumowanie

- identyfikacja leptonów τ
- pęd wiodącego śladu $p_T > 10 \text{ GeV}/c$ dla przypadków "1 prong" i $p_T > 20 \text{ GeV}/c$ dla "3 prong"
- przeciwne ładunki taonów
- jeden dżet oznaczony jako dżet b
- brak dodatkowych dżetów w obszarze centralnym: $E_T \geq 25 \text{ GeV}$ i $|\eta| \leq 2.4$
- $m_T(\mu, \vec{E}_T) \leq 30 \text{ GeV}$,
- stosunek energii hadronowej dżetu do energii wiodącego śladu: $0.3 < f < 1.2$ dla przypadków typu "1 prong"
- $-0.997 \leq \cos(\Delta\varphi_{\mu, \tau_{jet}}) \leq -0.5$,
- dodatnia zrekonstruowana energia neutrin

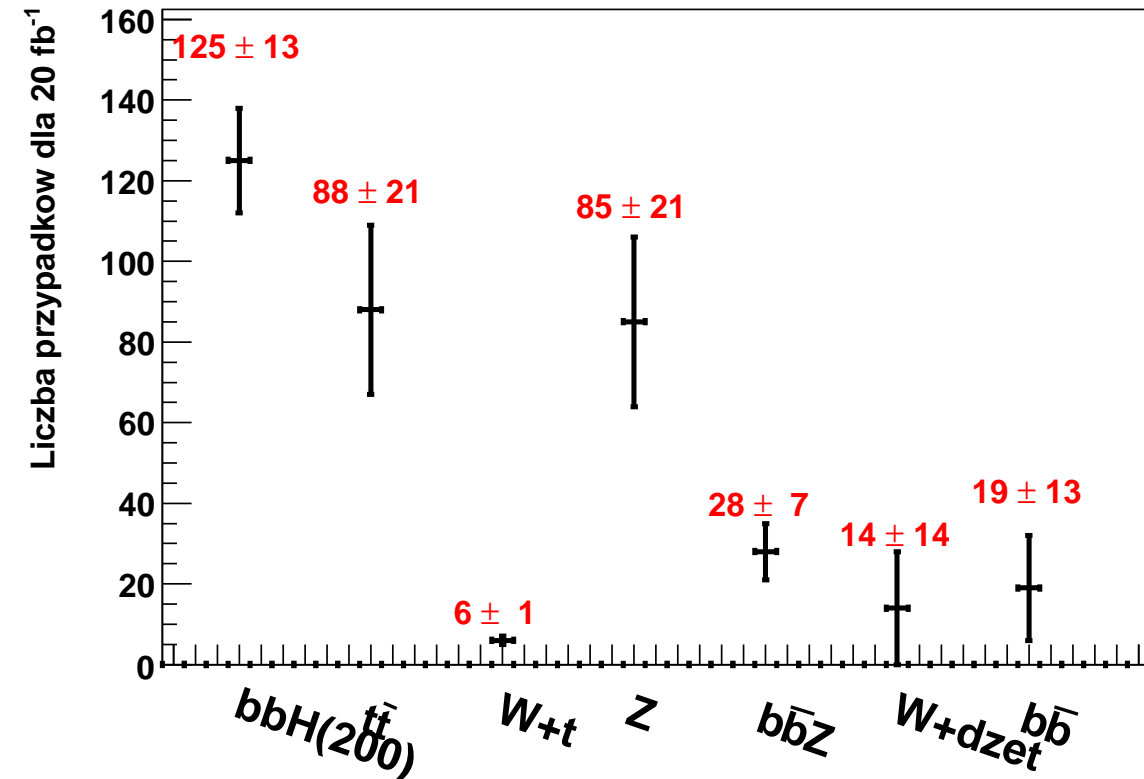

Selekcja na poziomie “offline”: podsumowanie

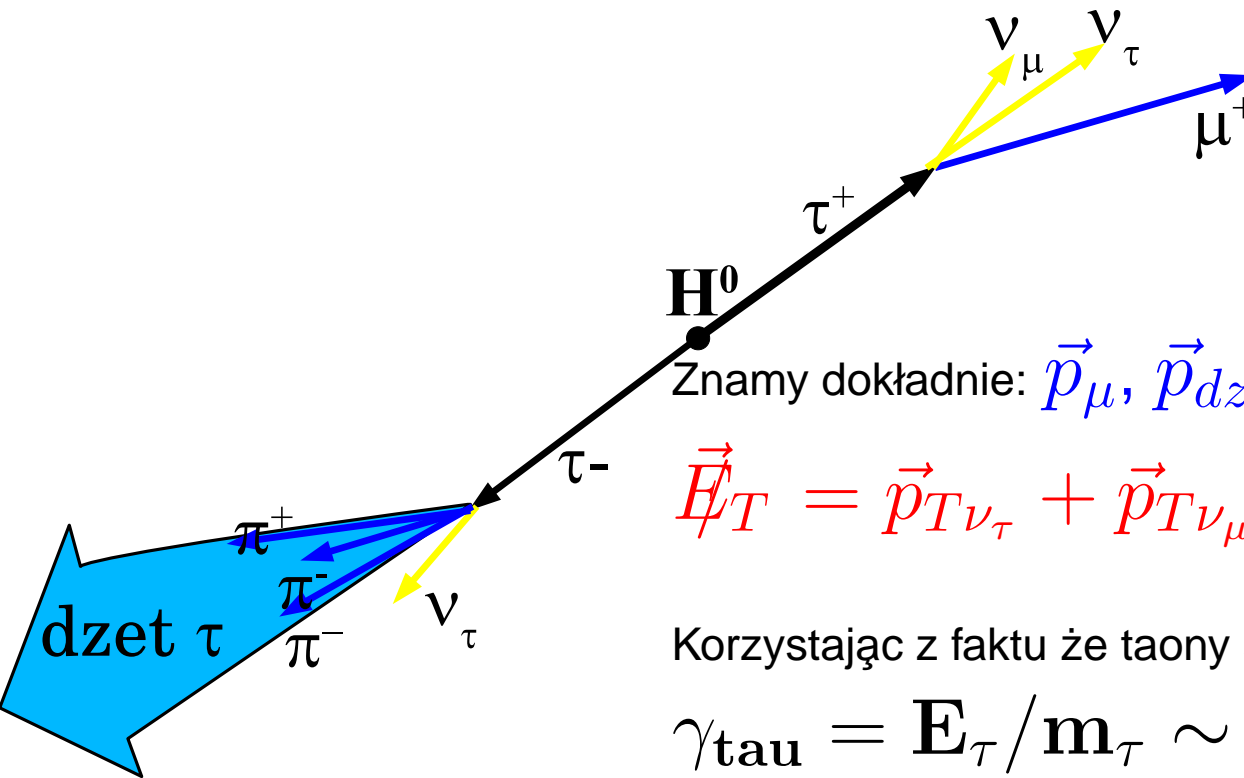
- identyfikacja leptonów τ
- pęd wiodącego śladu $p_T > 10 \text{ GeV}/c$ dla przypadków “1 prong” i $p_T > 20 \text{ GeV}/c$ dla “3 prong”
- przeciwne ładunki taonów
- jeden dżet oznaczony jako dżet b
- brak dodatkowych dżetów w obszarze centralnym: $E_T \geq 25 \text{ GeV}$ i $|\eta| \leq 2.4$
- $m_T(\mu, \vec{E}_T) \leq 30 \text{ GeV}$,
- stosunek energii hadronowej dżetu do energii wiodącego śladu: $0.3 < f < 1.2$ dla przypadków typu “1 prong”
- $-0.997 \leq \cos(\Delta\varphi_{\mu, \tau_{jet}}) \leq -0.5$,
- dodatnia zrekonstruowana energia neutrin

$$m_H = \sqrt{(\sum_{\tau_1, \tau_2} \mathbf{E})^2 - (\sum_{\tau_1, \tau_2} \vec{\mathbf{p}})^2}$$

$$\vec{\mathbf{p}}_{\tau_1} = \vec{\mathbf{p}}_{\mu} + \vec{\mathbf{p}}_{\nu_{\tau}} + \vec{\mathbf{p}}_{\nu_{\mu}}$$

$$\vec{\mathbf{p}}_{\tau_2} = \vec{\mathbf{p}}_{dzet \tau} + \vec{\mathbf{p}}_{\nu_{\tau}}$$

Znamy dokładnie: $\vec{\mathbf{p}}_{\mu}$, $\vec{\mathbf{p}}_{dzet \tau}$, ale tylko

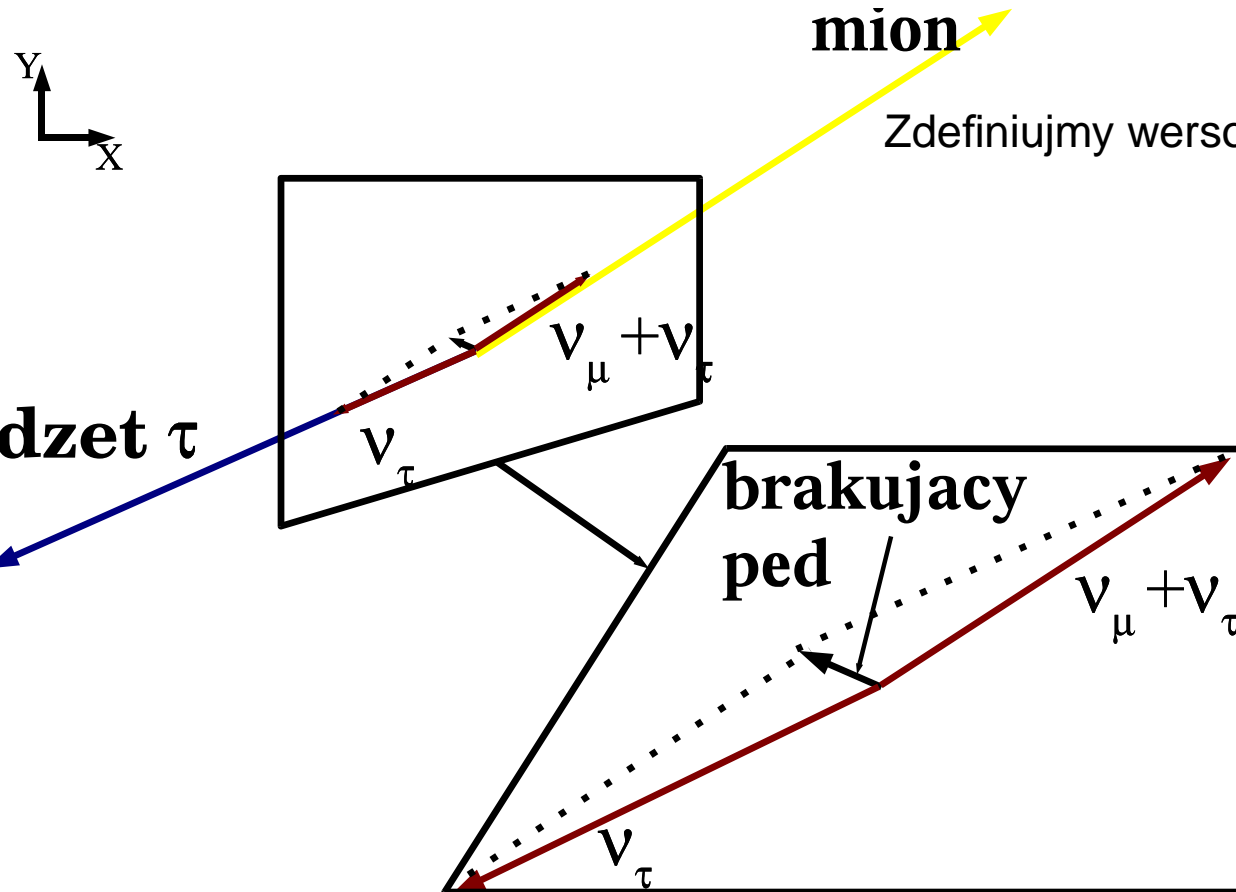
$$\vec{\mathbf{E}}_T = \vec{\mathbf{p}}_{T\nu_{\tau}} + \vec{\mathbf{p}}_{T\nu_{\mu}} + \vec{\mathbf{p}}_{T\nu_{\tau}}$$

Korzystając z faktu że taony są mocno pchnięte lorentzowsko:

$$\gamma_{\text{tau}} = \mathbf{E}_{\tau} / m_{\tau} \sim m_H / (2 \cdot m_{\tau})$$

Można założyć, że wszystkie produkty rozpadu lecą w tym samym kierunku.

Energję neutrin rekonstruuję rzutując $\vec{\mathbf{E}}_T$ na kierunki $\vec{\mathbf{p}}_T^{\mu}$ i $\vec{\mathbf{E}}_T^{dzet \tau}$

Zdefiniujemy wersory osi i kąt między nimi:

$$\hat{e}_{T\text{jet}} = \frac{\vec{p}_{T\text{jet}}^{\tau}}{p_{T\text{jet}}^{\tau}}, \quad \hat{e}_{T\mu} = \frac{\vec{p}_{T\mu}^{\mu}}{p_{T\mu}^{\mu}}$$

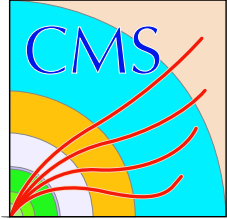
$$\cos(\varphi_{\mu\text{-jet}}) = \hat{e}_{T\text{jet}} \cdot \hat{e}_{T\mu}$$

Wtedy:

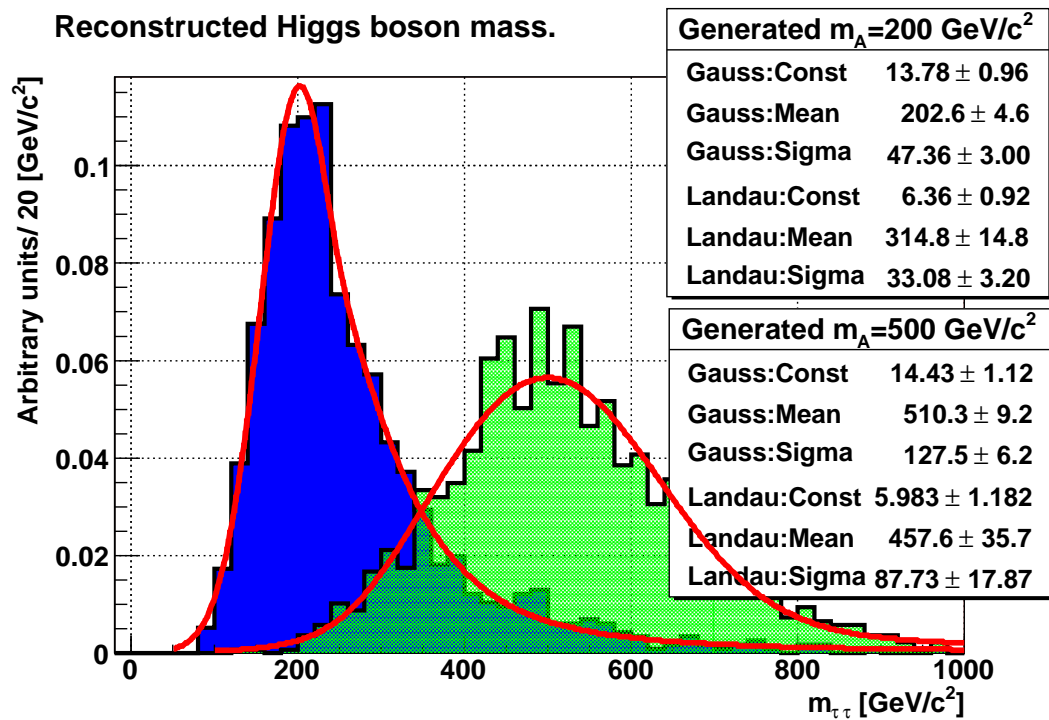
$$\mathbf{E}_{\nu_1}^{\tau} = \vec{\mathbf{E}}_T \cdot \frac{(\hat{e}_{T\text{jet}} - \hat{e}_{T\mu} \cdot \cos(\varphi_{\mu\text{-jet}}))}{\sin(\theta_{\text{jet}}) \cdot (1 - \cos^2(\varphi_{\mu\text{-jet}}))}$$

$$\mathbf{E}_{\nu_2}^{\tau} = \vec{\mathbf{E}}_T \cdot \frac{(\hat{e}_{T\mu} - \hat{e}_{T\text{jet}} \cdot \cos(\varphi_{\mu\text{-jet}}))}{\sin(\theta_{\mu}) \cdot (1 - \cos^2(\varphi_{\mu\text{-jet}}))}$$

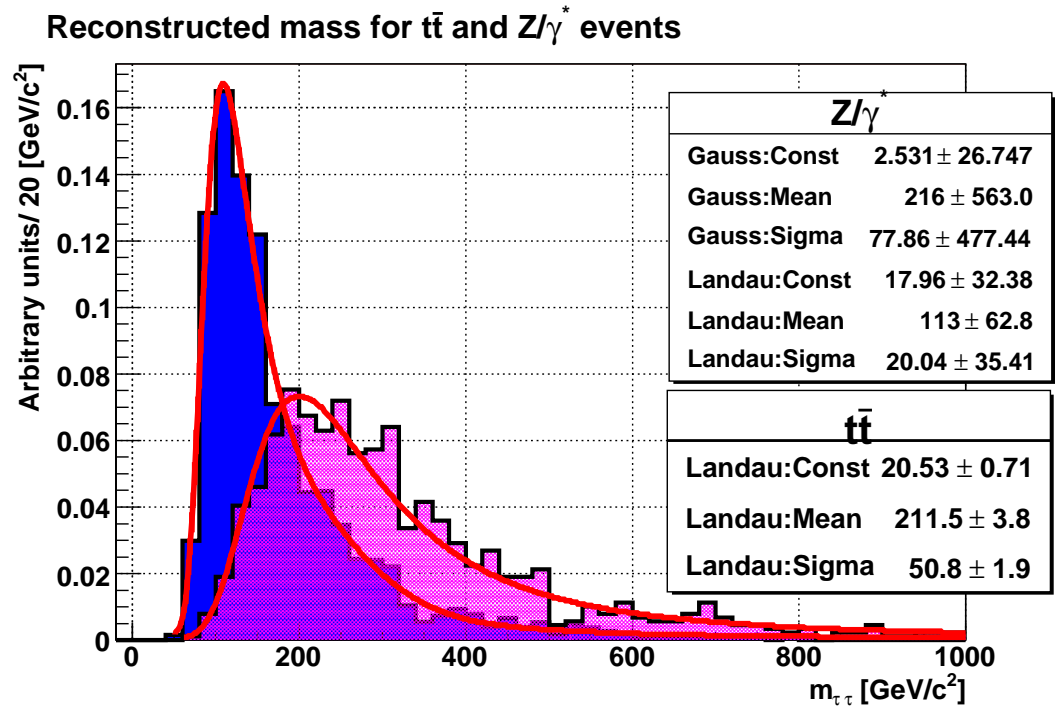
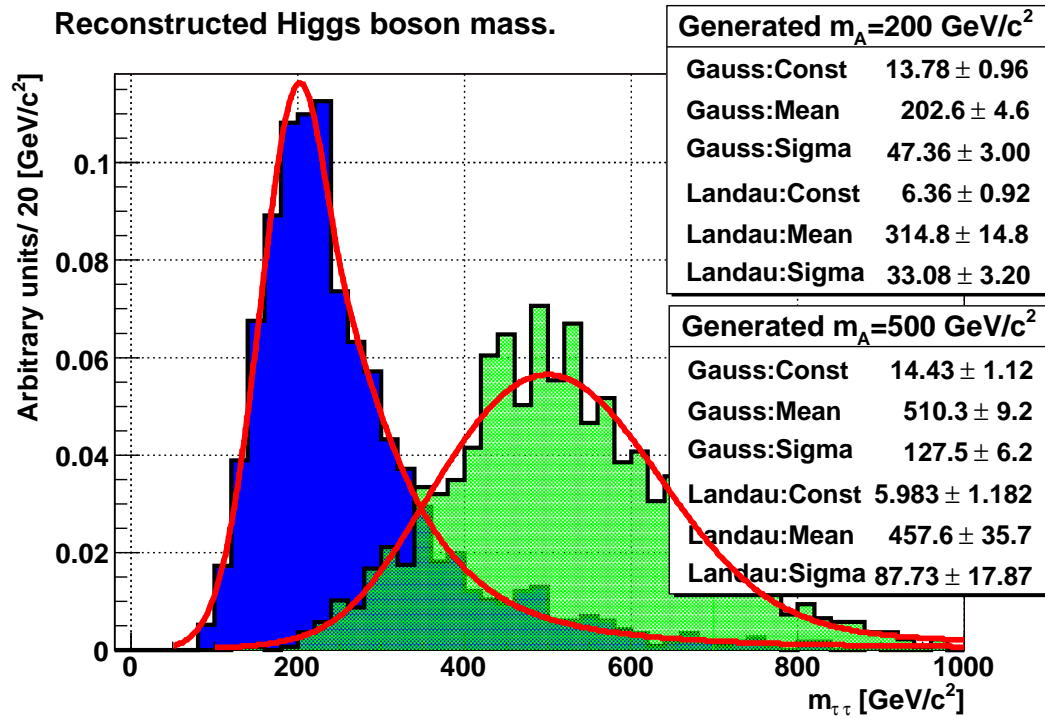
Przy pewnej konfiguracji rozwiązania mogą być **ujemne!**

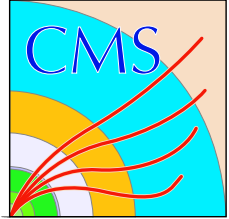

Rekonstrukcja masy: rozkłady dla sygnału i tła

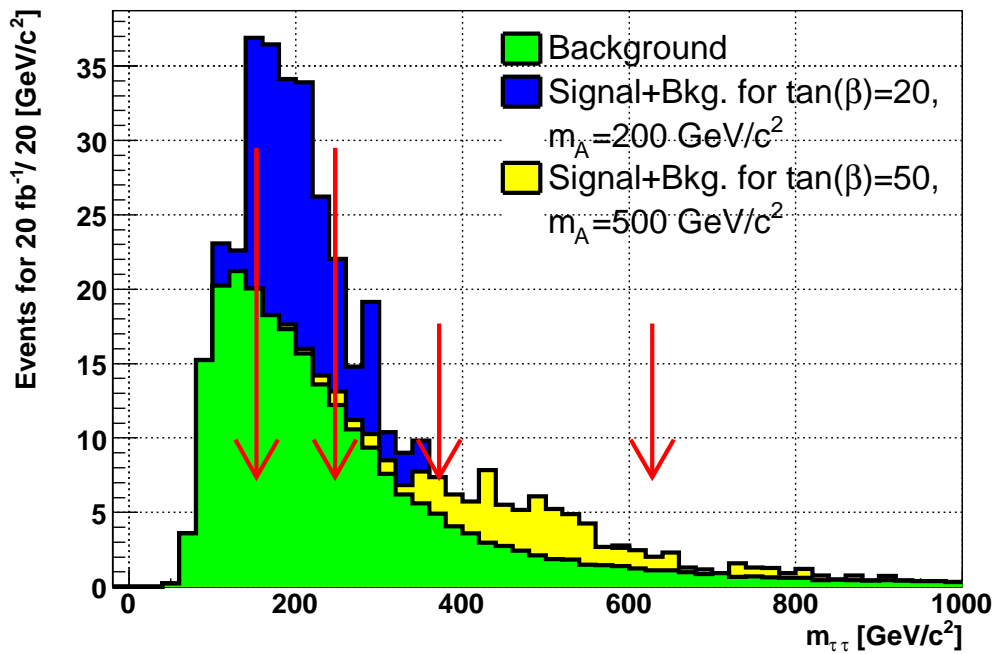

Zasięg eksperymentu CMS dla 20 fb^{-1}

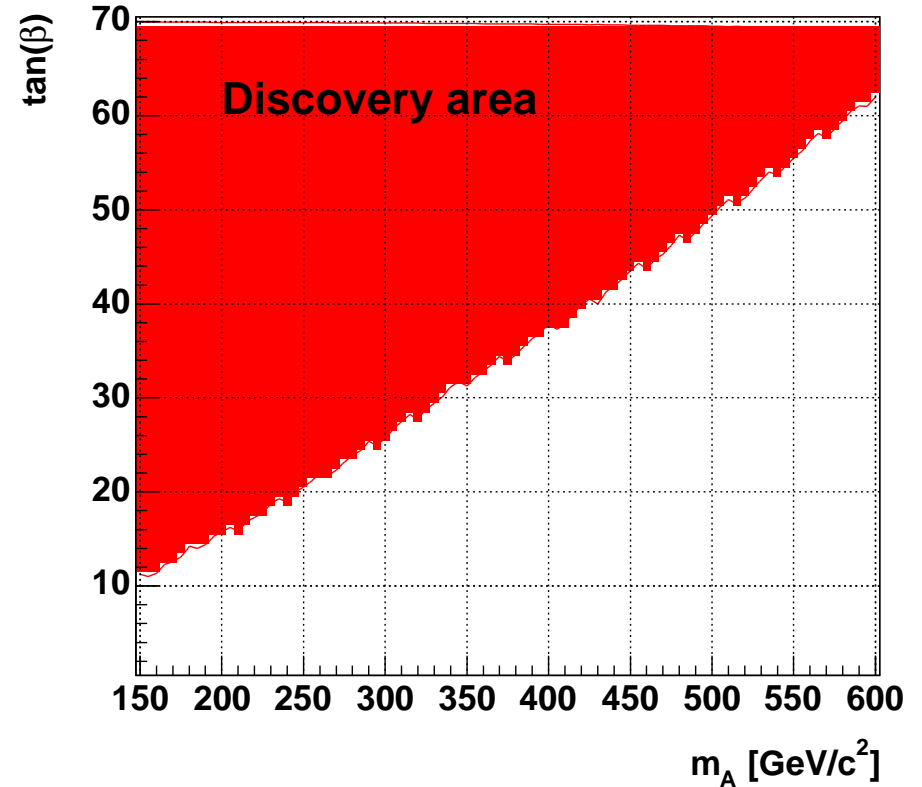
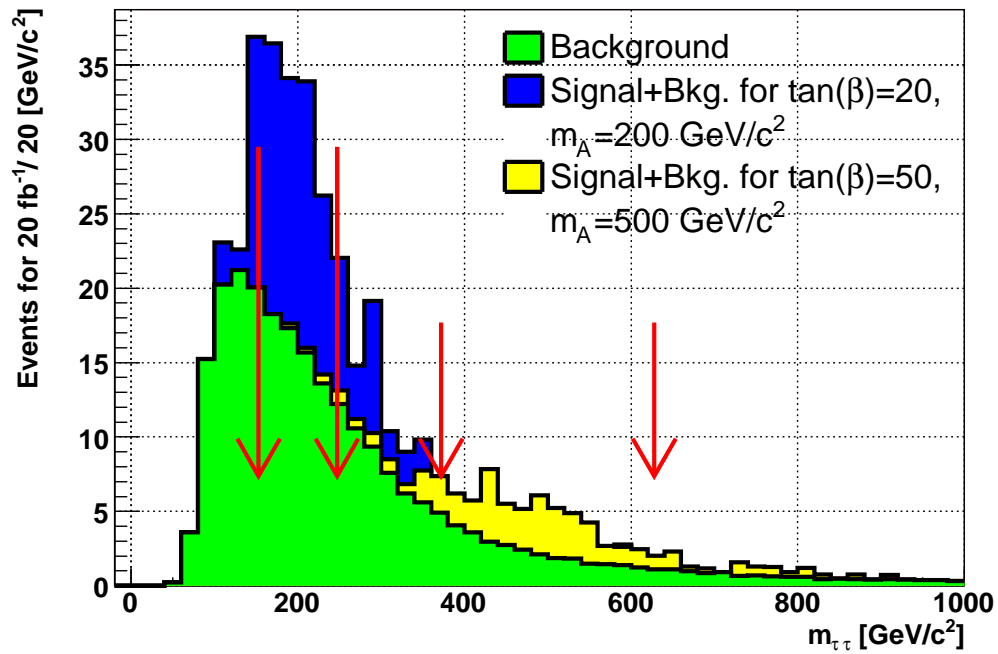

Reconstructed Higgs boson mass.

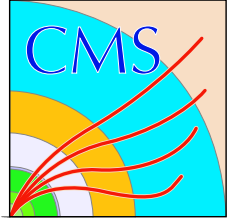

Higgs boson mass [GeV/c^2]	$\tan(\beta)$	Mass window range [GeV/c^2]	Number of signal events	Number of background events	Significance
200	20	± 47.00	92	97	8
500	50	± 128.00	35	33	5

Reconstructed Higgs boson mass.

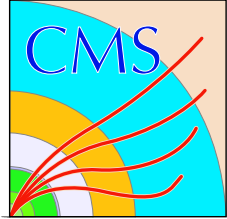

Higgs boson mass [GeV/c^2]	$\tan(\beta)$	Mass window range [GeV/c^2]	Number of signal events	Number of background events	Significance
200	20	± 47.00	92	97	8
500	50	± 128.00	35	33	5

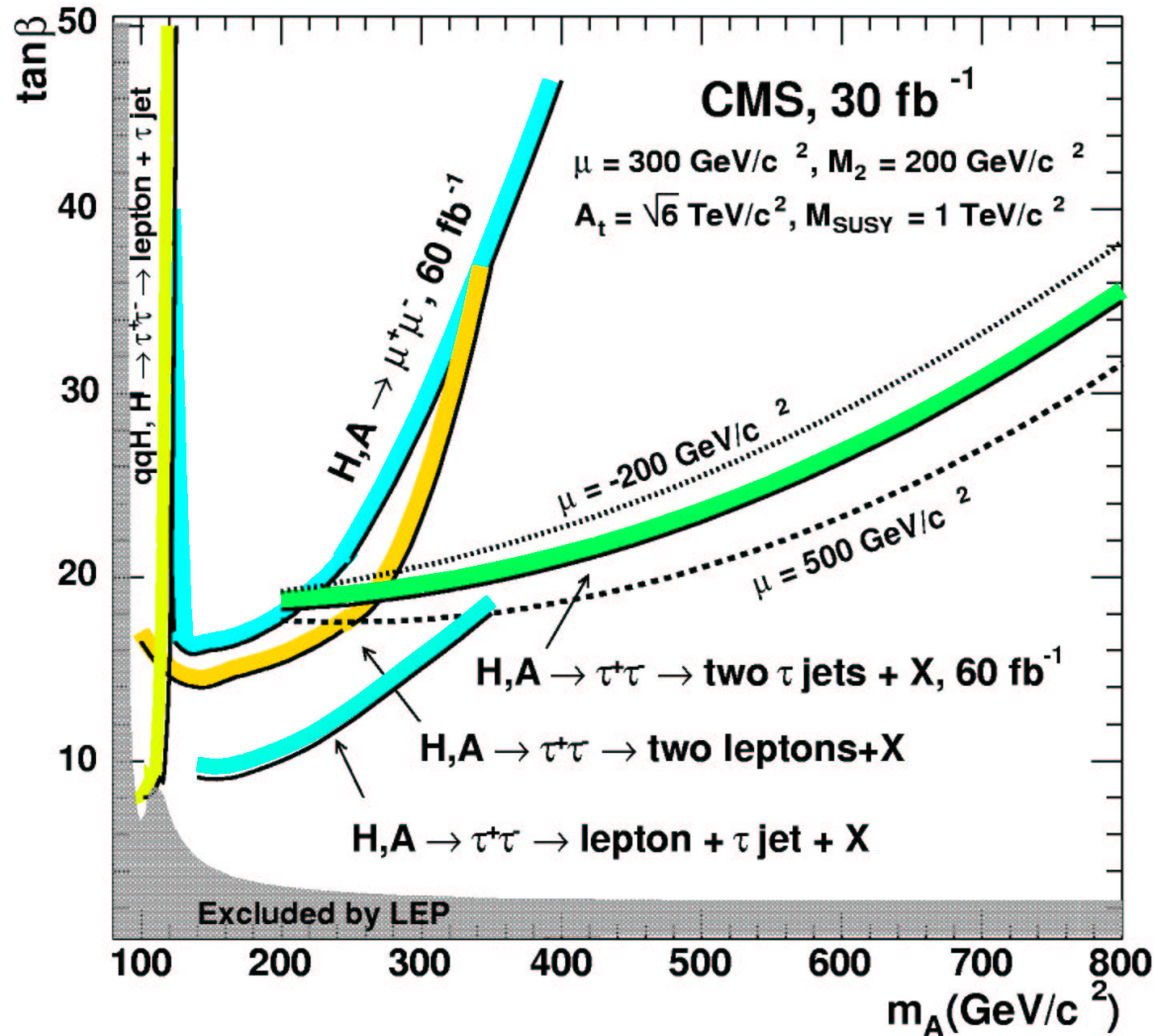

Używając pełnej symulacji detektora CMS pokazałem że:

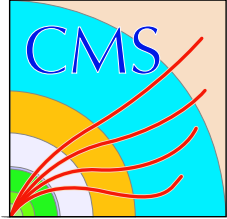
- procedura selekcji przypadków pozwala na redukcję tła QCD o czynnik $\sim 10^{-11}$
- procedura rzutowania brakującej energii na kierunki pędów poprzecznych mionu i dżetu τ umożliwia na rekonstrukcję masy
- ciężkie bozony Higgsa mogą być zaobserwowane w detektorze CMS: przedstawiłem przewidywany zasięg eksperymentu CMS dla 20fb^{-1} zebranych danych.

Podsumowanie

Przedstawione wyniki dla kanału $\mu + \text{hadrony} + \nu$ zostaną skombinowane z wynikami dla pozostałych kanałów rozpadu pary taonów, by uzyskać **pełny zasięg eksperymentu CMS dla poszukiwań bozonów H/A.**

Podsumowanie

